

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

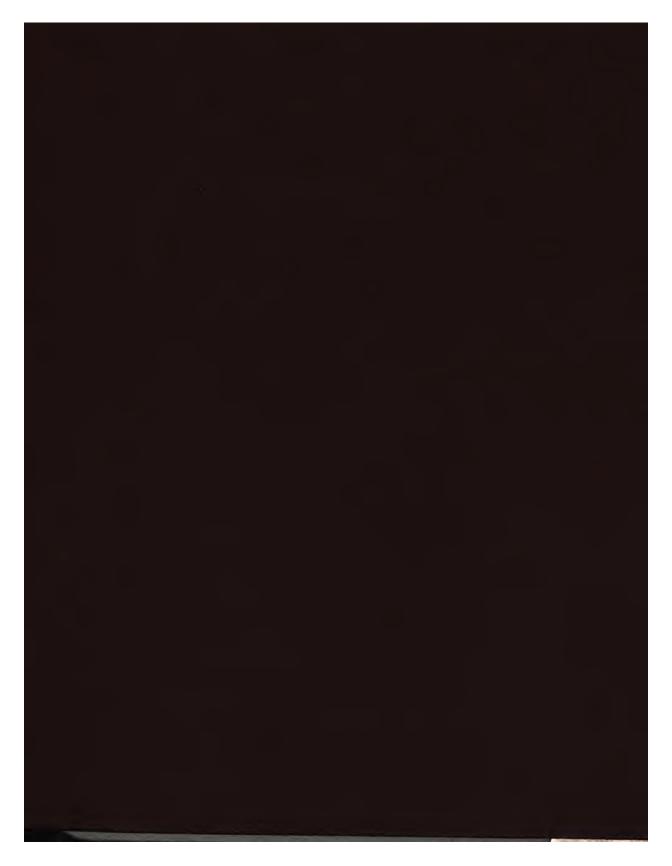
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

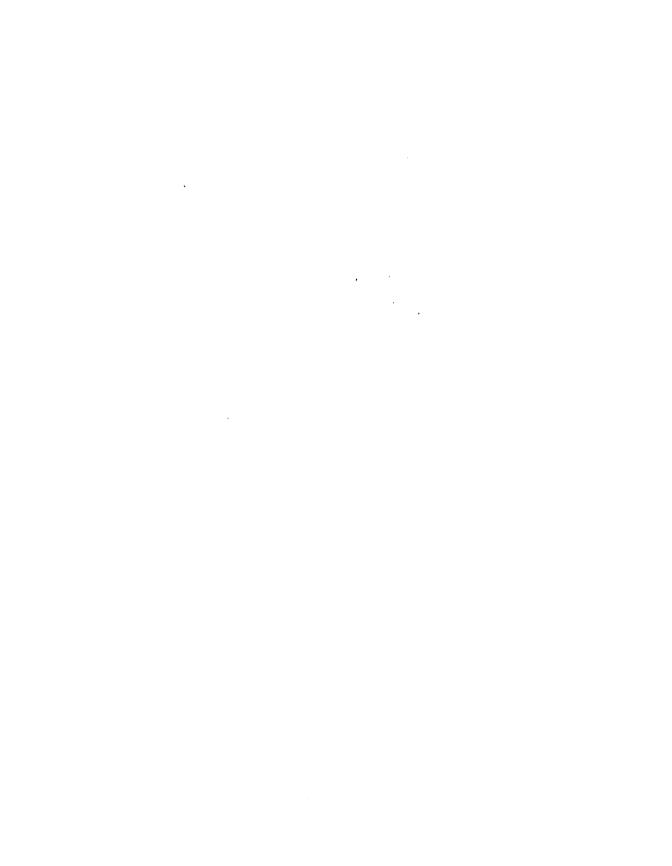
15 f 16

LSR 43 ADDS. G. 13 REP. M. 196

•		

3. Movat motor obel de VIII mens degut a. FIDELL XCIVY

. •

Angedota Oxoniensia

TEXTS, DOCUMENTS, AND EXTRACTS

CHIEFLY FROM

MANUSCRIPTS IN THE BODLEIAN

AND OTHER

OXFORD LIBRARIES

MEDIAEVAL AND MODERN SERIES. VOL. I-PART I

SINONOMA BARTHOLOMEI

EDITED BY

J. L. G. MOWAT, M.A.

Oxford

AT THE CLARENDON PRESS

1882

[All rights reserved]

/ .. . . .

London

HENRY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE

7 PATERNOSTER ROW

Sinonoma Bartholomei

A GLOSSARY FROM A FOURTEENTH-CENTURY MANUSCRIPT

IN THE

LIBRARY OF PEMBROKE COLLEGE, OXFORD

EDITED BY

J. L. G. MOWAT, M.A.

FELLOW OF PEMBROKE COLLEGE

1882

[All rights reserved]

London

HENRY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE

7 PATERNOSTER ROW

SINONOMA BARTHOLOMEI.

THE accompanying Glossary is taken from a manuscript of the fourteenth century in the Library of Pembroke College, Oxford, which has been already described by Mr. Riley in the Sixth Report of the Royal Commission on Historical MSS.¹ (Part I, 1877, p. 550). The work consists of a medical treatise on diseases and remedies in fifteen parts, with a glossary and index, composed by John Mirfeld or Marfelde, and is entitled the 'Breviarium Bartholomei,' in honour of St. Bartholomew's in London, of which monastery the author was an inmate 3.

Prefixed to the main work is a Calendar for the year 1387, and a series of calculations for a perpetual Calendar for the meridian of Oxford, by Magister Walter de Elvesden, together with a number of astronomical tables.

John Mirfeld or Marfelde is mentioned by Leland ('Commentarii de Scriptoribus Britannicis,' c. 582) in the following passage, which is repeated by Bale, Pits, and Tanner:—

'Joannes Marifeldus homo ad philosophiæ et rei medicæ cognitionem reconditam illam compositus, eo eruditionis pervenit ut a civibus Londinensibus, per eum nullo non morborum genere curatis, immortalem famam acceperit. Scripsit de arte medendi vel justum volumen quod et Praxin, Gilberti Anglici medici clarissimi industriam secutus, vocavit: quo opere, ut Gilberto interiori causarum cognitione cessit, ita in praxi eundem longo præcessit intervallo. Multa mihi de hoc Marifeldo narravit Bertholetus medicus, adfirmans eum ædes propter Xenodochium Berptolomeanum Londini incoluisse.'

¹ The MS. of the *Breviarium Bartholomæi* in the Harleian Collection [No. 3], mentioned by Mr. Riley, does not contain the *Sinonoma*.

² 'Incipit liber qui intitulatur Breviarium Bartholomei compositus per venerabilem virum Johannem Mirfeld commorantem in monasterio Sti. Bartholomei, London, a quo liber iste denominatur.'

³ There are in the *Calendarium Inquisitionum post Mortem*, iii. 150, 159, two occasions on which John Mirfeld and others represent the Convent of St. Bartholomew. These bear date 15th and 16th Rich, II, or 1392-1393.

Tanner mentions not only the 'Breviarium Bartholomei' but also a MS. work of Marfelde's in the library at Lambeth, and he gives the authority of Brian Twyne for stating that he was an Oxford man, and that he lived in the time of Henry VI. This very MS. seems to have been lent to Brian Twyne by Dr. Clayton, Master of Pembroke College, and it must also have been inspected by Anthony Wood (Hist. and Antiq., vol. ii. part 2, p. 715), as he quotes from it in more than one place.

The interest of the Glossary became apparent at the time of the publication of Professor Earle's lists of English plant names. fessor Earle saw it, and made certain extracts from it which he has embodied in his notes. It was then that I thought it worth while to copy out the whole of the Glossary, which the Clarendon Press has now consented to publish. But it was in the plant names chiefly that my interest lay: the purely medical terms, I confess, perplexed me much. It was some time before I learned to consult Gorræus. Fœsius, and Erotianus: my guide to them was the preface of Holyoke's Latin Dictionary, a book which often threw light upon a word when all was dark beside. Many of the words and phrases I find come from Isidore, many from Albertus Magnus; but not in all cases have I learned this sufficiently early to embody the information in the notes. Dioscorides, Galen, Nicolaus Myrepsus, Paulus Ægineta will explain many; Avicenna, I should suppose, still more; while there yet remains a large number of Arabic words which I have been obliged to leave without any explanation at all 1.

If it be asked what materials the author himself employed, the answer may be supplied partly from the Glossary, and partly from the body of the work itself. In the Glossary he quotes Isidore, p. 38, Constantinus (Africanus?), p. 40, Avicenna, p. 40, Galen, p. 40, and Rogerus, p. 20: in the work itself Arnaldus de Villa Nova (fol. 131), Rhases, Ysaac de Dietis (foll. 147, 241 verso, 277), Rogerus Fucard (fol. 177), W. de Conrado (fol. 177 verso), Macer (fol. 254 verso), Nicholaus de Polonia (fol. 269), and Platearius (fol. 275).

¹ For the fullest information on medical writers, Greek, Latin, Arab, and Mediæval, see Choulant, Handbuch der Bücherkunde für die ältere Medicin: Leipzig, 1841. Cf. also Fabricius, Bibl. Græc., vol. xiii, and, for Semitic plant-names, Löw, Aramäische Pflanzen-namen, Leipzig, 1881.

One remarkable feature of the work is the number of verses which are employed as a *memoria technica* for remembering the distinctions and virtues of plants. Some of these occur in the Glossary (see ippia, yris, origanum, senacio, tormentilla); an interesting one from the body of the work is (fol. 240 verso):

'Si sis leprosus, si stultus, si furiosus, Dicit borago, gaudia semper ago.'

Another (fol. 243 verso), almost identical with a verse in the 'Regimen Sanitatis Salernitanum,' is

'Post pisces nuces, post carnes caseus aptus:'

and a very curious set of lines (fol. 253) to be used as a charm for stopping fire is

'Sancte Columquille remove mala dampna faville,
Atque Columquillus salvet ab igne domus.'

There are also some English words in the work itself which do not find a place in the Glossary, and which may be of interest. Such are—

Fol. 98. De tussi puerorum quæ dicitur chincac.

- , 100. De dolore pectoris qui anglice dicitur fathe.
- " 158. De passione crurium quæ vulgo dicitur bonshawe.
- " 159. De apostemate et cissuris in calcaneo quæ vulgaliter dicuntur *mule*.
- " 297. Pulvis pro instrumento illo bellico sive diabolico quod vulgaliter dicitur gunne.

The Calendar of Walter de Elvesden 1, of Gonville Hall in Cambridge, seems to have been a famous one in its day; at any rate, there is in the Bodleian a MS. (Laud, 662) which accepts it

¹ With regard to Walter de Elvesden or Elveden I am indebted to the Librarian of Caius College, Cambridge (Mr. R. L. Bensly), for the information that Walter de Elveden (near Rushford, Norfolk) was Vicar-General to Bateman (?), Bishop of Norwich, and was an early benefactor to Gonville Hall and the donor of several MSS. Mr. Bensly has kindly supplied the following references:—Blomefield's Norfolk (1805), i. 421, 452; ii. 535; iii. 632, 647: Parker, Hist. and Antiq. (1721), 65, 72: Documents relating to the Univ. and Coll. of Cambridge, i. 17, 18. From these it appears that he was Professor of Civil Law, Archdeacon of Sudbury in 1351, Rector of Snetterton in 1352, and of Shropham in 1358.

as its basis, and attempts to continue it. The author of it is mentioned by Leland (c. 511) in the following passage, which is again repeated by Bale, Pits, and Tanner:—

'Gualterius Elvedenus Grantæ Girviorum inter Gundovillanos sapientiæ divinæ rudimenta addiscebat, quibus, tanquam ad coronidem, rerum astronomicarum eximiam cognitionem adjecit. Exstat ejus Calendarium cum tribus cyclis decemnonalibus et argute et significanter compactum.'

Tanner gives several further references, to the effect that Walter de Elvesden held a living in Norfolk, and was once Precentor of Hereford.

The month of January is appended as a specimen of the Calendar.

My best thanks are due to many friends for their assistance, but more especially to Professor Chandler for constant help and many suggestions in a variety of difficulties.

[CALENDAR.]

- 'Istud kalendarium subsequens fuit factum ad meridiem Universitatis Oxon., anno domini millesimo ccc^{mo} octogesimo septimo, promittens unam tabulam cujus multiplex fructus patet ex suo titulo, et habet sibi suppositas duas tabulas parvas ostendentes aureum numerum et litteram dominicalem pro omni tempore, sumpto anno in quo fueris pro radice, et adjungitur sibi tabula festorum mobilium cum suis appendiciis durans in æternum.
- 'Prima linea kalendarii incipientis primo anno domini millesimo ccc^{mo} octogesimo septimo docet ascendens mediæ noctis.
  - 'Secunda edocet quantum Clok percutiet vicinius ortui solis.
- 'Tertia ostendit quanta sit horarum planetarum nocturna et in pede habetur quanta sit aurora.
  - 'Quarta indicat celi pro solis ortu [medium 1].
  - 'Quinta cum sexta manifestat signum solis cum ejus gradu.
- 'Caput et pes sex linearum sequentium declarant naturam signorum et de die ac nocte, dominos triplicitatum quarum tres primæ demonstrant de quolibet gradu ceteras dignitates essentiales quas ibi habent planetæ, et tres sequentes enucliant sexus et qualitates ipsorum graduum in se.
- 'Deinde inseritur Kl. secundum communem modum ecclesiæ s. cum aureo numero, nonis, idibus, kalendis et festis Sanctorum, et in capite sunt [?] festa, discribuntur domus accidentales [?] in figura celi et quis ibi gaudet planeta.
- 'Proximo sequuntur ascendentes cum continuatione veri motus solis, exinde altitudo meridiana cum gradu ascendentis in meridie, horæ de Clok in occasu, quantitas horæ planetarum diurnæ, et medium celi vespere, quattuor cycli conjunctionum, et post finem kl. tabula lunæ, et sub ea ponuntur quædam notulæ de imagine signorum, tabula pro horis planetarum, et ex post, figuræ eclipsium depinguntur.'

¹ In a later hand.

Li- bra.		Medietas Noctis.			Scor-	So	tus lis. pri.		e. 1 nus.	Me	reum, ercu- us.	OI	eridi- nale. una.		pa	corp	vitae. ooris ar em rite	nimæ et vitae
Gradus.	Horæ.	Quantitas.	Gradus.	Gradus.	Min.	Domus.	Terminus.	Facies.	Sexus.	Qualitas.		Aureus Numerus.	Jar ari	ıu- us.	K			
16 17 18 19 19	8 3 2 1 0 7 59 57 56	20 8 9 2 1 19 56 53 50	25 27 28 29 29 30 8ag.	20 21 22 23 24 25 26	13 14 15 16 17 19 20	Saturni Exaltatio	Veneris Saturni	So lis	Masculini	Vacui	auf. put'	2 11 19 8	A b c d e f g	4 3 2 8 7	N N N Non. id id	Circumcisio Dñi Oct. Sti. Steph. Oct. Sti. Joh. Oct. Innocent. Scti. Edwar. Epiph. Dñi.		
22 22 23 24 24 25 26 27 28 29 29 30 800rp.	55 53 52 51 49 48 46 45 43 42 40 38 37 35	47 43 40 36 33 29 26 21 18 14 10 6 18 57	1 2 3 3 4 5 56 7 7 8 8 9 9	27 28 29 Aquar. 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	21 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35	Martis Domus Saturni Detri	Martis Saturni Veneris	Veneris Mercurii	Masculus Feminini	Lucidi Obscuri Lucidi Umbrosi Lu	aja put' au aja put'	16 13 2 18 18 7 15	A b c d e f gA b c d e f g	6 5 4 3 2 19 18 17 16 15 14 13	id id id id Idus k k k k k	Sti. Hyllar'. Sti. Mauri. Sti. Marcel. Sti. Antonii. Ste. Prisce. Storum. Fab. et Se. Ste. Agnē. vir.		
2 2 3 4 4 56	33 31 38 28 25 24	53 49 45 40 35 31	10 11 11 12 12	11 12 13 14 15	36 37 38 39 40	mentum	Jovis		Masculini Fe	ս ci	auf'	12 1 9 17 6	A b c d e	11 10 9 8 7 6	k k k k k	Sti. Vincen. mar. Conversio Sti. Pauli. Johannis Crisosti.		
6 7 8	23 21 19 17	27 21 18 13	13 14 14 15	17 18 19 20	41 41 42 43	Solis		Lunæ	Feminini	- di	aju au	14 3	g A b c	5 4 3 2	k k k	Agnetis Secundæ. Batildæ reginæ.		

Tau- Capricor.
rus Leo
19 Gemini. Aries 2

Saturnus Jupiter Mars Aquarius

Mercurius Occidentale.

Taurus 2

RIUS.

		Me	tudo ridi- na.	Tau-		ietas iei.	Pis- ces.		Ciclu		Ciclus Secundus.				Ciclu Fertiu	ıs ıs.				
Gradus Ascendens.	Minutarum Continuacio.	Gradus.	Min.	Gradus.	Horæ.	Quantitas.	Gradus.	Ciclus,	Horæ.	Min.	Ciclus 2 ^{us} .	Horæ.	Min.	Ciclus.	Horæ.	Min.	Ciclus.	Horæ.	Min.	
23 24 25 26 27 28	1 3 5 7 9 10	16 16 16 16 16 17	15 25 35 45 56 7	19 21 23 25 26 28	57 58 59 4 1	52 55 58 59 10 4 7	22 23 25 26 28 Pisc. 29 Aries.	19 8 16	5 13	45 48 47	19 8 15 5	14 6 13 1	27 21 24 14 24	19 8 16 5	23 4 13 20	53 9 57 53	10 8 16 5	7 18 9 21	5 ² 5 24 30	Ds + + + + + + +
30 I 2 3 4 5	14 16 17 19 21	17 17 17 18 18	30 42 55 8 21 35	Gé. 1 2 4 5 7 8	5 7 8 9 11	13 17 20 24 27	2 4 5 7 8	13 2 10 18	8 13 23 7	12 7 27	2 10	18	37 19	2 10 18	5 22	31 27 40	13 2 10	4 20 13 7	31 7 2 53	Aquar.
6 7 8 9 10 11 12	24 25 28 30 31 33 35	18 19 19 19 19 20	49 3 18 33 48 3 20	9 11 12 13 14 15 17	14 15 17 18 20 22	34 39 42 46 50 54 59	11 13 14 16 17 19 20	7 15 4 12	15 4 13 7	54 53 48 19	18 7 15 4 12	6 14 22 21 16	20 9 24 27 9 37	7 15 4 12 1	15 22 9 0 10	6 11 36 32 40	7 15 4 12	12 22 5 15	33 38 36 12	+ Aquar.
13 14 15 16 17 18	37 38 40 42 44 45 47	20 21 21 21 21 22 22	36 53 10 27 45 3	19 20 21 22 23 24	25 27 29 30 32 34 36	29	22 23 25 26 28 29 Taurus.	1 9 17 6	9	39 50 5 4 4	9 17 6 14	8 15 0 13	4 55 22 4	9 17 6	2 14 22 6	40 56 52 57	9 17 6 14 3	13 6 23 6 17	26 28 47 54 54	Ds
20 21 22 23	49 51 52 54	22 22 23 23 23	39 58 17 37	25 26 27 28	37 39 41 43	33 39 42 47	2 4 5 7	3 11 19	0 9	27 7 16	3	15	22	3 11 19	5 0 18	3 38	19	8 2	29 24	

Clara dies Pauli bona tempora denotat anni. Si nix vel pluvia designat tempora cara.

Si fuerint venti tunc fient prælia genti. Si fuerint nebulæ perient animalia quæque.

•

SINONOMA BARTHOLOMEI.

- Incipiunt Sinonoma Bartholomei.
  - Aaron, iarus, pes vituli. Adomen, i. omentum, zirbus.
- **Abrotanum**, southrenwode.
- **Absintheum**, i. wermode.
- Accorus, i. radix gladioli. 2.
- **Achacia**, i. succus prunellarum immaturarum.
- **C** Acinum, quod de uva relinquitur extracto musto.
- Acrocordines¹ sunt quædam dependenciæ nascentes in maxillis et alibi similes capitibus mamillarum.
- **Achilles**, i. millefolium.
- **Acub**, i. butirum.
- **Acantum** est semen urticæ, multum est laxativum.
- Acer herba est. Acer etiam arbor est.
- **Acedula**, herba acetosa idem.
- Acriminia appellamus allia porros cepas sinapia et similia.
- Accorus est species yris cujus radices sunt rubræ et gerit florem croceum.
- Adarasta, i. elleborus albus.
- **Adjutorium** est os brachii a cubito usque ad spatulas.
- Adiantos, capillus veneris idem.
- Affodillus, centum capita idem.
- Affronitruum², spuma vitri idem.

- Agaricus, fungus abietis idem.
- I Agnus castus, frutex est, i. bischopeswort.
- **Agrimonia**, i. egremoyn.
- **Afoho**, i. argentum vivum.
- Ahoho, i. lac acetosum de quo extractum est butirum.
- Agnus sperma, i. semen salicis marinæ.
- Alphita, i. farina ord[ei].
- Allopicia³ est fluor capillorum.
- Alleflas, i. psillium.
- Alfefur, i. radix vitis albæ.
- Alchitram, i. pix.
- Alumen iamem
- Alumen scissum 4 > idem.
- Alimen de pluma)
- Alumen rotundum
- Alumen zuccarinum } idem.
- Alippiados, i. radix lauriolæ.
- Alexanti, i. flos salis, molitur sal cum mola et illius flos alexanti dicitur.
- Aloes, iii. sunt species, s. epaticum cicotrinum ⁵ et caballinum, hoc ultimo non utimur ad laxandum.
- Aloe, quando simpliciter epaticum intelligitur, licet apotecarii pro citrino intelligant.
- **Alfus**, i. morfea.
- Allagallica, i. gentiana.

- 1 ἀκροχορδών. Hist. Nat., xxxv. 15.
- ⁸ άλωπεκία. ² ἀφρόνιτρον.
- 4 The σχιστόν of Plin.,
  - ⁵ From Socotra, Parkinson, Theat. Bot. (Lond. 1640), p. 151. [IV. 1.]

- Alcolla, i. pustulæ parvæ quæ fiunt in ore.
- **Achaciteir**, i. centaurea.
- Alkekengi, i. species solatri.
- Altersandarei, i. virga pastoris.
- Alfarsungi, i. speragus.
- € Alaharih, i. cordeon.
- Abarath, i. cerusa.
- Alcufar, i. capparis.
- Almahar, i. litargirum.
- Alcarinus, i. lupinus.
- Alahehi, i. ceterac.
- Altaraxacon, i. rostrum porcinum.
- Endivia silvestris, idem.
- Alfefe, i. egritudo linguæ.
- Albaras est morfea alba ut lac.
- Alfagi, i. agnus castus.
- Alaste, i. ysopus ortolanus.
- Alteterera, i. armoniacum.
- Albula¹, i. macula in oculo.
- **Alhel**, i. fructus juniperi.
- Alcasse, i. bdellium.
- Alcohol, i. pulvis ad oculos.
- Alcofol, idem.
- Alchemer, i. sene.
- Alkiffil, i. ros marinus.
- Alleluia, i. wodesour.
- **■** Aloen, i. wermode.
- Allium agreste, i. crawegarlek ².
- Altea³, i. holihocke.
- Alexandria, i. stanmarche.
- Allepiados 4, laureola idem.
- Alembicum, distillatorium idem.
- Alcanna pulvis est cujusdam herbæ ejusdem nominis.
- Alkali, cinis clavellatus.

- Algebra, restauracio carnis.
- Alquitran, pix liquida idem.
- Alipta est quædam confectio.
- **Ambra**, sperma ceti ut quidam dicunt, sed procul dubio est gummi arboris.
- **Amidum**) idem, fit autem de tri-
- ¶ Amilum ⁵ } tico.
- **■** Amantilla, valeriana idem.
- Amarusca idem, i. maythe.
- **Ambrosia**, wilde sauge.
- Ampelon prassion, vitis alba idem.
- Amurca est fex olei superior et est utilis: sed murca est fex olei inferior et est inutilis.
- Ambrosia minor, i. millefolium.
- Amphorismus 6 est sermo brevis integræ rei perfectum sensum demonstrans.
- Anthos est flos roris marini.
- ¶ Anodina sunt illa quæ summe [?] mitigant dolorem.
- Antera dicitur flos rosæ, est autem quiddam quod reperitur in rosa interius.
- **Anetum**, an. dile vel dille.
- Andra, bishopeswort.
- Anothomia [?] est cujuslibet corporis recta divisio.
- Anisum, ciminum dulce idem.
- **Andrago** portulaca. Anacardus,
- pediculus elefantis vel fructus est arboris cujusdam.
- **Anorexia**, i. fastidium.
- Anagallicum, seu

¹ ἄργεμον. ² Probably meadow-saffron.

³ ἀλθαία.

⁴ Cf. Alippiados.

⁵ ἄμυλον.

⁶ ἀφορισμός.

- **Anagallis,** i. consolida major.
- **Antidotum**, quasi contra vitium aliquod datum, præcipue quod datur per os.
- Antale ¹, lapis quidam.
- Analeucia species est epileuciæ².
- Antrax ⁸ dicitur apostema veneno-
- Angilopa ⁴ est inveterata egilopa ⁵.
- Analempia est gutta caduca a stomacho.

Anabulla, spurge.

- Apozima dicitur quando decoquuntur aliquæ herbæ vel medicinæ in aqua ita quod virtus herbæ aquæ mandetur et sic virtus medicinæ per os recipiatur. Et dicitur apozima ab apos quod est decoccio et zeo quod est ferveo, i. decoccio fervens. Sed non omnis decoccio dicitur apozima sed illa sola ubi non ponitur mel neque zuccarum.
- **Apium** simpliciter, i. smale ache.
- Apium emoroydarum 7, i. pes corvi maculosa habens folia.
- **Apium emoroydarum u**t quidam volunt habet radicem rotundam sed compressam ad modum vertilis et ex medio partis inferioris exit unica radix.
- **Apium emeroidarum** secundum quosdam similis est rampnæ nisi quod habet guttas nigras in foliis.
- **Apium risus**, i. herba scelerata.
- Apium levisticum, i. loveache.
- Aqua ordei, i. ptisana.

- Apolinaris⁸, mandragora idem. Araseth, i. nasturtium.
- Arvina est pinguedo cuti adhærens.
- **■** Armoniaca, i. selfhele.
- Arnoglossa, i. plantago major.
- I Archa angelica, i. blinde netle, habet flores albos.
- Armoyse
- **Arthetici** sunt qui paciuntur in juncturis.
- Arsenicum, i. auri pigmentum.
- Aristologia, i. paciens, alia longa alia rotunda, quando simpliciter rotunda.
- Arteriaci 10 sunt quibus fauces reumatizant.
- **Arilli.** i. grana uvarum.
- Arteriaca passio dicitur quando aliquis loquitur cum magna difficultate propter siccitatem tracheæ arteriæ.
- Armoniacum, i. marubium.
- Asaphati, i. rubor et pustulæ quæ apparent in facie juxta nasum.
- **Asur**, i. crocus orientalis.
- **Asep**, i. alumen.
- Asubeth vel subet est passio capitis quam qui patitur stat stupidus et videtur semper dormire et si vocetur vix respondet.
- Asafetida gummi est gravis odoris.
- Asara baccara, vulgo gariofilus. agrestis.
- **Asarum**, i. rafanus.
- **Astula**, i. pionia.

¹ See post, Dentale. ² ἐπιλευκία. ³ ἄνθραξ, carbuncle. ⁴ ἀγχίλωψ. ⁵ αλγίλωψ. ⁶ ἀπόζεμα. Pilewort. 8 Earle, E. P. N., p. 2, Appollinaris y is glofwyrt. 9 αρθριτικοί. 10 αρτηριακοί.

- Astula regia, woderove idem.
- Aschites¹ species quædam ydropisis est et dicitur ab ascis¹ quod interpretatur uter, eo quod venter aschitici percussus resonat ad modum utri semipleni.
- Aspiatiles, an. stikelinges.
- Asma² est difficultas hanelandi et hoc cum sonitu.
- Asmaticus autem dicitur qui non habet vocem claram.
- Aspaltum dicitur quoddam genus gummi nigri quod a quibusdam dicitur bitumen judaicum.
- **Athanasia**, tanacetum idem.
- **Atriplex**, i. arache.
- Atramentum terra quædam est, cujus nobilior species est vitreolum.
- Avellana est coruli fructus.
- Auricularis, i. semperviva.
- Auriculus muris, pilocella idem.
- **Anginastica etas**, i. adolescencia.
- Apoplexia, i. subita effusio san-[guinis] quæ suffocat.
- ◀ Antimonium est vena terræ similis plumbo.
- Averoyn, i. southrenwode.
  - Auripigmentum, orpiment, quando simpliciter de citrino intelligitur.
- Aureola est speciale mentis gaudium veniens ex opere præcellenti et privilegiato.

Balaustia³ flos est mali granati.

Barba yreina, i. ypoquistidos.

- Barba Jovis, sticados citrinum idem.
- Bardana, i. lappa inversa sive lappa major, quod idem est.
- Batitura * ferri, ponfiligos idem.
- Baucia, i. pastinaca agrestis, sumitur quandoque pro domestica.
- C Basilica, i. serpentaria.
  - Basilicon, ozimum idem.
- Balsamita, i. menta aquatica, horsminte.
- Balsamus, arbor.
- Balsamum, gummi est.
- Batus, rubus ferens mora.
- Barba aaron, iarus idem, pes vituli, zekesterse ⁵.
- Bardana, an. clote, gert burr.
- Basilicon, i. semen brancæ ursinæ secundum quosdam.
- Baucea, skirwhit.
- Bengi, i. jusquiamius albus.
- Berberis, i. semen petrosilini macedonis.
  - Bernix, i. gummi juniperi, classa idem.
- Bernix etiam dicitur quiddam quod conficitur de oleo se[minis] lini et classa, et inde illuminantur et solidantur colores picturarum.
  - Been sunt grana quæ piper album dicimus.
- Bedegar ⁶ est nodus rosæ albæ silvestris, vulgari nomine eglenter.
- Beta, atriplex agreste idem.
- Bellirici marini⁷ lapides sunt parvi et albi, in rupibus marinis inveniuntur.

¹ ἀσκίτης, ἀσκός.
 ² ἄσθμα.
 βαλαύστιον.
 ⁴ That which scales off when beaten.
 ⁵ See post sub Iarus.
 ⁶ Cf. Earle, E. P. N., p. 48, Bedagrage, spina alba, wit-porn: see Ray's Cat. Plant. Angliæ, Lond. 1677, p. 257, 'in hujus (i. e. rosæ silvestris) ramis, fractis præcipue aliterve læsis, per æstatem muscosum quoddam corpus herbacei et rubescentis coloris sæpe excrescit quod Bedeguar Lobelius, spongiolam alii appellant, vulgus quod suppositum somnum incumbentibus provocet, Den Schlaff.
 γ Nic. Myreps. iii. 42.

- Berula, fabaria, idem levick.
- Belliricus, genus mirabolanorum ¹.
- Betonica major, i. selfhele.
- Bismalva, altea idem.
- Bischopeswort, agnus castus idem.
- Bdellium gummi est.
- Bistorta herba est.
- Blanca bisancia, quod a Bisancia affertur.
- Blatta ² est quasi squama piscis. Et invenitur in fronte piscis degentis in conca rotunda et tortuosa, sed nos utimur blanca bisancia pro ea.
- Blaunchet, cerusa idem.
- Botra, i. terebentina.
- Bothor, i. pustulæ parvæ quæ fiunt in pueris.
- Bothor mariæ³, i. panis porcinus idem.
- Bonum malanum, i. antrax.
- Boletus, fungus idem.
- Baurath, i. quodlibet genus salsedinis, et de quolibet sale potest intelligi, proprie autem de nitro.
- Borax, gummi idem, solidantur aurum et argentum.
- Borith, herba saponaria seu herba fullonis, sed carduus fullonis aliud est.
- **I** Borith, i. nepta.
- Brancos 4 est præfocacio faucium.
- Bruscus, frutex est, licheholm ⁵.
- Brancaursina herba est, an. scehock.
- Bruncus, rasta lini idem.
- Brasica, caulis nondum transplantatus, sed quandoque pro quolibet caule sumitur.

- Brasica, i. caysel secundum quosdam.
  - Brionia, wilde nepe i. radix vitis albæ secundum quosdam.
- Brateos ⁶ vel
   Bracteos
   i. savina.
  - sed **Bractheos** interpretatur lamina.
- Bracus, frondes spinæ.
- Bulbus, i. squilla vel cepa silvestris.
- Bulbus quando simpliciter pro radice narcisi ponitur, vel bulbus est cepa canina.
- Bulbi, an. chibollis 8.
- Buglossa, lingua bovis idem.
- Burneta blauum habet florem ut edera terrestris, sed non adeo rotunda habet folia, et secundum quosdam camepiteos dicitur.
- Butimen judaicum, aspaltum idem.
- Bubo est apostema sive inflacio inguinis, vel est apostema ex ventositate.
- Bugla, bugle, i. uodebroun ⁹, una maneries est habens florem rubeum, alia habens florem citrinum, et hæc est melior.
- Burrus 10, gertt clote.
  - Catarrus est fluor ingens reumaticus ex naribus.
- Cartamum, i. semen croci ortensis.
- Calcur, i. alased.
- Calcater, i. atramentum citrinum.
- Caropos¹¹ est color flavus urinæ velleribus camelorum similis.

¹ μυροβάλανος. 2 ° Blatta est os naris purpuræ quæ Byzantina vocatur ' (Actuarius ap. Holyoke). 8 Cf. Serapion (1531) p. 165, ' Buchor marien id est ciclamen.' 4 βρόγχος. 6 Perhaps = kneeholm. 6 βράθυ. 7 Bractea. 8 Ger. Zwiebel. 9 Earle, E. P. N., p. 42, Buglosa, bugle, wude-brune. 10 Clot-bur. 11 χαροπός.

- Carenum est vinum dulce.
- Cauliculus aquaticus, i. nenufar.
- Castor animal est, i. bever.
- Calcucecumenon¹, i. es ustum.
- Calciton, idem.
- Carpobalsamum est fructus balsami unde versus,

Est opo siccus², ciro ciro lignum, carpoque fructus.

- Capillus veneris, adiantos idem, herba est in petris nascens.
- Cardo agrestis, columbina idem.
- Cassilago, i. semen jusquiami.
- Canicularis 3, idem.
- Camedreos ⁴, quercula minor, germandria minor idem.
- Camepiteos ⁵, quercula major, germandria major idem.
- Cantabrum, i. furfur, quando simpliciter triticinum.
- Cameattis ⁶, i. ebulus.
- Capitellum, lexiva fortis.
- Caprifolium, wodebinde.
- Cardiaci, i. qui sudorem incongruum paciuntur.
- Carduus benedictus, i. senecion.
- Cameleon, idem.
- Carpobalsamum, i. fructus balsami.
- Cassia firenga, i. cassia fistula.
- Cassia quando simpliciter lignea intelligitur.
- Cantarides muscæ sunt oblongæ et virides.

- Calcantum⁷, i. vitreolum.
- Caputpurgium ⁸, i. stafisagria.
- Cauda poreina, i. milium solis, gromil idem.
- Calendula, i. solsequium.
- Cadamus, i. nasturcium.
- Calamentum majus, quo communiter utimur.
- Calamentum minus, nepita.
- Cathima est minera de qua elicitur aurum vel argentum. Quando simpliciter ponitur aurea intelligitur. Aliqui dicunt quod cathima argenti est litargirum argenti i. id quod petit superiorem partem quando funditur argentum. 2.
- Capparis frutex est crescens in saxis, et est similis ederæ terrestri in foliis.
- Carabre vel cacabre, i. vermicium id s. pulverizatum cum quo paratur paratur percamenum ¹¹, classis idem.
- Cathapucia ¹², semen spurgie.
- Cacochimia ¹³, i. malorum humorum abundancia extra vasa.
- Capillares venæ sunt venæ subtiles valde quæ sunt post aures. Sunt et aliæ capillares venæ in epate.
- Cauda equi, i. tapsus barbastus.
- Carica est ficus sicca.
- Canabis, canurus, hempe idem.

¹ χαλκός κεκαυμένος.
2 δπός = succus, ciro = ξύλου.
3 Hence chenille, Earle, E.P.N., p. 47.
4 χαμαίδρυς.
5 χαμαίπτυς.
6 χαμαίκτη. Earle, E.P.N., p. 27, Camesete, ellen-wyrt.
7 χάλκανθου.
9 Pedicularis, lousewort.
9 The same as Caltha, acc. to Fuchs, Hist.
Stirp., 1555, p. 429.
10 Amber.
11 Pergamenum.
12 καταπότιου, Fuchs, H.S., p. 510.
13 κακοχυμία, see Plectora.

- Cardiaca cordis est passio.
- Catarrus dicitur quando humores fluunt ad pectus.
- Carposcissi¹, i. fructus ederæ.
- Careos, i. carui.
- Carenum², dicitur vinum coctum.
- Caprificæ, i. ficus silvaticæ.
- Cacochima est mala corporis habitudo extra vasa.
- Cathima ³ auri dicitur id quod in decoccione ab auro separatur. 2.
- Cacia est parva patella perforata multis foraminibus.
- Cathaplasma dicitur quando herbæ
  coctæ vel crudæ pistantur cum
  sua substantia et cum subtilibus
  farinis pinguedinibus vel oleis
  commiscentur, et inter durum
  et liquidum super membrum tepidum applicatur.
- Ceroneum dicitur a cera quam recipit in magna quantitate.
- Centaurea major, fel terræ idem.
- Centaurea minor, i. febrifuga.
- Centum capita, affodillus idem, an. clansing gresse.
- Centinodium, i. corrigiola secundum quosdam.
- Centinodium longam habet hastam equalem et stricta folia et longa.
- Centonica quidam dicunt quod est absinthium ponticum.
- Centonica ut quidam volunt est lingua passerina.
- Cerusa, plumbum album.

- Cephalica est dolor capitis universalis ⁴.
- Centrum galli, gallitricum, oculus Christi idem.
- Celidonia agrestis, memithe idem.
- Cerfolium 6, i. villes.
- Cerotum ⁷ dicitur a cera quod omne cerotum recipit ceram vel aliquid
- I loco ceræ. Cerotum enim est quiddam medium inter emplastrum et unguentum, spissius unguento et liquidius emplastro.
- ℂerotecaria \ idem, i. fox-
- **Ceroteca**⁸ vulpis ∫ glove.
- Cepula canina, i. squilla.
- Chilus, i. succositas facta in prima digestione in stomacho.
- Chali, i. cinis clavellatus, utuntur autem eo tinctores.
- Cicer, pisus albus idem, an. muse pese.
- Ciclamen, panis porcinus idem, an. herthenote. Florem habet purpureum similem violis. Nascitur in locis ubi crescunt castaneæ.
- Citrangulum pomum, orenge.
- Cicida, i. ciminum agreste.
- Cimbalaria, i. umbilicus veneris.
- Ciperus, junctus triangularis.
- Ciperus babilonicus, i. galanga.
- Cinoglossa, lingua canis idem.
  Cicorea, i. solsequium, incuba idem.
- Cinices, an. mazekes 10.
- Cuscute, i. podagra lini 11, doder idem.

¹ κισσός. ⁹ κάροινον. ⁸ Perhaps Catinia; cf. Plin., Hist. Nat., xxxiii, 4, 21, 'quæ e catino jactatur spurcitia in omni metallo vocatur scoria.' ⁴ Opposed to megrim, ἡμικρανία. ⁵ See Serapion (1531), p.151. ⁶ Earle, E.P.N., p. 44, Cerfolium, cerfoil, villen. ⁷ κηρωτόν. ⁸ χείρ, θήκη. ⁹ χυλός, see Ypostasis. ¹⁰ Old English Homilies, by R. Morris, i. 326, maðekes: see Stratmann's Dict. sub maðek. ¹¹ Cf. Fuchs, H. S., p. 387. It is also called Angina lini, Parkinson, Theat. Bot., p. 10.

- Cici 1, i. rampnus.
- Ciminum dulce, i. anisum.
- Ciminum Ethiopicum, gitte ⁹.
- Cicada, gressehope.
- Cineres clavellate, an. wode ashes.
- ¶ Cyragra³, i. gutta⁴ vel dolor in manibus sicut podagra in pedibus.
- Ciromellum, worte.
- Ciliaca passio⁵ dicitur fluxus ventris factus vitio stomachi, dicta a cilia6 quod est venter.
- Caput monachi, dens leonis idem, herba est.
- Clavus est dolor capitis ad modum clavi infixi.
- Classa vel glassa, i. vernix vel bernix viz. gummi juniperi.
- Complexio est qualitas quæ ex mutua actione et passione quattuor qualitatum in elementis repertarum provenit.
- Cocodrilla, basilica idem.
- Cortex eris, i. batitura eris.
- Cordumei, i. carui agrestis.
- Colubrina) idem i. serpentaria. Cocodrilla
- ¶ Condisum, i. medulla ellebori nigri.
- Colagogum medicina laxativa educens co. [χολήν?]
- Collirium est quælibet medicina qua utimur in liquida substantia. Nescio tamen unde appropriatum

- est hoc vocabulum ad designandum id tantum quod in oculis ponimus.
- Conchilia dicuntur pisces degentes in conchis.
- Colofonia, pix greca idem.
- ¶ Coconidium, se[men] laureolæ.
- Coperosa, i. vitreolum viride.
- Consolida major, consin.
- Consolida media, grete dayeseghe.
- Consolida minor, bonworte.
- Cocula fetida⁸, maythes.
- Costus est radix herbæ in India nascentis.
- Costus vel costum, quando simpliciter amarum, et est quædam radix.
- **Costum** aliud dicitur dulce.
- Coturnix, i. quaile.
- Cottana, citonia idem.
- Corallus, hujus ii. sunt species, albus et rubeus, quando simpliciter rubeus.
- Colostrum, lac statim post partum mulsum.
- Colostra, fe. ge. 10 idem.
- Coriza 11 dicitur opilacio narium de fluxu humorum.
- Coculæ 12 marinæ sunt testæ quædam ubi pisces latitant quales sunt illæ quæ a peregrinis de Sancto
- € Jacobo 13 deferuntur. Tales enim pulverizatæ et cum oleo ro[sarum] temperatæ mundificare habent et consolidare.

² Earle, E. P. N., gith corn. ⁸ χειράγρα. 4 Gout. ⁸ κοιλιακός. 6 κοιλία. ⁷ κολοφωνία (sc. βητίνη). ⁸ Earle, E. P. N., p. 44, Cotula fetida, ameruche, miwe; cf. ante 9 Cydonia, quince; cf. Earle, E. P. N., p. 55, Hoc coccinum, quoyne. sub Amarusca. 11 κόρυζα. 12 Cockles. 10 I. e. femininum genus. 18 Of Compostella; cf. Erasm. Coll. Peregr. Relig. Ergo.

- Corona regia, i. semen melleloti.
- Corrigiola, volubilis minor.
- Cornu cervi¹, i. herbive.
- Colica ² passio appellatur angustiosa cibi detentio corrupti, deinde ejus expulsio per superiora et inferiora.
- Colica passio a quibusdam ruralibus dicitur malum flance.
- Colici autem dicuntur qui paciuntur dolorem flanci.
- Colon est intestinum quo colantur stercora.
- Condilomata³ sunt nodositates quæ aliquando obstruunt os ani, vel
- Condolomata dicuntur verucæ et glandulæ præcipue juxta anum.
- **€** Codium 4, i. papaver.
- Confita rubea, i. storax rubeus.
- Corrigiola major, i. wodebinde, caprifolium idem.
- Cretonia, i. fex olei.
- Cresso, nasturcium aquaticum.
- Crassula major, aurum valet, an. orpin.
- Crassula minor, vermicularis, an. stancroppe ⁶.
- Crus, neutri generis, dicitur coxa.
- Crus, masculini generis, dicitur tibia.
- Cronia ⁷ est prolixus morbus corporis qui multis temporibus moratur.
- Cronica passio, i. multum longa et periculosa.

- Cucurbita alexandrina, i. coloquintida.
- Cucurbita agrestis, idem secundum quosdam.
- Cucumer, gourde usualis.
- Cuscute, i. podagra lini, doder.
  - Daucus, hujus duæ sunt species, agrestis et creticus. Item hoc notandum, daucus quandoque sumitur pro pastinaca.
- **Damphius**, laurus idem.
- Darsen, i. cinamomum illius terræ, s. Arabiæ.
- Dendrolibanum, i. ros marinus.
- Dentale 8 lapis est.
- Dens equinus, sulphuraca idem, herba est.
- Ciperus idem secundum quosdam.
- Dentaria, i. piretrum.
- Diarria dicitur ingens cursus ventris cum vomitu.
- Diarria est simplex fluxus ventris humoralis.
- Dissinteria est fluxus ventris sanguinolentus.
- Dissuria dicitur involuntaria retencio urinæ, vel dicitur difficultas mingendi, videlicet qui sæpe et in multa quantitate mingit.
- Diabetica passio dicitur immoderata urinæ effusio, vel dicitur chaudepisse.
- Diabetes est immoderatus urinæ transitus per renes.

Earle, E. P. N., p. 46, Ostragium, herbyve, lipewurt.
 κώδεια.
 χρυσολάχανον.
 Earle, E. P. N., p. 95.

² κωλική. ⁷ χρονία,

<sup>κονδυλώματα.
See Antale.</sup>

- Diatrium, i. spacium trium dierum.
- Diagridium, i. scamonia cocta.
- Diaforetici, i. cardiaci, vel sic,
- Diaforetici dicuntur qui sudorem incongruum paciuntur.
- Diaforesis dicitur pororum apercio, et inde,
- Diaforeticum, i. pororum aperitivum et sudor.
- Diaforetica passio fit ex nimia pororum apercione.
- **Dropax**¹, ruptorium idem.
- Dindimus² est rimus per quem natura mittit materiam spermatis ad testiculos.
- Dimpnia est difficultas hanelandi sine sonitu.
- Disma est species asmatis, sed disma fit ex siccitate, asma ex humiditate.
- Dyaconidion³, dyapapaveris idem.
- Dyampnetica passio est involuntaria urinæ emissio.
- Dyafragma est pellicula dividens spiritualia a nutritivis, et inter diafragma et siphac continentur intestina.
- Dionisia, flos cicoreæ.
- Dracontia, proserpinale.
- Dragantum, i. vitreolum, calcantum idem.
- Dragantea, serpentaria, herba colubrina idem.
- Dracoma dicitur asperitas palpebrarum, inde collirium dracomaticum.

- Ebulus, an. walwort.
- Ebel, i. savin.
- Edera arborea crescit super arbores et parietes domorum, i. yvi.
- Edera nigra \(\) idem sunt i. hay-
- Edera terrestris hof 5.
- Egilope ⁶ sunt carnes quæ nascuntur in angulis oculorum juxta nasum, vel sic,
- Egilopa est quædam infirmitas oculi cum minus angulus rotundatur intus crescente carne.
- Elactarium ⁷ est succus cucumeris asinini.
- Elacteris est cucumer agrestis.
- Elacterides secundum quosdam sunt cucumeres, tam fructus eorum quam ipsa herba.
- Elacterides ⁸ ut quidam volunt sunt catapucie.
- Elleborus quando simpliciter de albo intelligitur.
- Elleborus albus habet folia similia plantagini sed longiora et acu-
- Ciora. Et crescit ut plurimum in humidis locis, et radicem habet albam habentem multas radiculas et stipitem unius cubiti.
- Elleborus niger radicem habet nigram et folia similia fabæ lupinæ, quod marsilium dicitur.
- Elleborus niger minus est maliciosus.
- Elleborus, i. saturgresse.

¹ δρώπαξ. 2 δίδυμος. 8 'Diacodion, quia ex codia, id est ex papavere, fit.' Isid. (iv. 9.) 4 τράχωμα. 5 Perhaps = Hedge-hoof; cf. Alehoof, Tunhoof. 6 αλγίλωψ. 7 ἐλατήριον, cf. Fuchs, H. S., p. 770. 8 Earle, E. P. N., p. 7, Tytymallus calatites (i. e. γαλακτίτης), β is Lacterida.

- Eligma, i. medicina calida per os sumpta.
- Elempnium ¹, i. enula campana.
- Embroca idem est quod emplastrum liquidum.
- Embroca ut quidam dicunt est quælibet madida infusio.
- Embrocacio dicitur cum membrum ponitur in aqua calida, sive simplici sive decoccionis herbarum, et illa super membrum cadit ab alto, quod nos fomentum dicimus.
- Emoptois est emissio sanguinis per os.
- Emoptoica ² passio, i, sputum san-
- Emoptoici, i. vomentes sanguinem.
- Empima, i. sputum saniosum ex pulmonis infeccione proveniens.
- Emagogum³ dicitur medicina purgans sanguinem.
- Emfraxis interpretatur opilacio.
- medietatem cranei sive capitis occupat.
- Emplastrum dicitur dura confectio ex diversis rebus et glutinosis quæ manibus malaxari possunt.
- Emeroc 5, an. hounde fenel.
- Embotum est instrumentum factum ad modum tubæ.
- I Emoroide, i. ficus, videlicet infirmitates quæ circa anum sanguine fluunt.

- Emorosagia est fluxus sanguinis.
- **Emfraxis** aliquando dicitur duricies.
- et aliquando opilacio viarum urinalium.
- Elytropia sive eloytropia, i. sponsa solis, solsequium idem.
- **Electrum** est mixtura auri et argenti.
- **Ebul**, i. mensis Octobris.
- I Enula campana similis est majori titimallo. Cortice et radice utimur.
- I Enfraxis est opilacio viarum urinalium.
- **Epatica**, an. liverwort, herba frigida
- Epithumi⁷, fila quædam sunt quæ nascuntur super thimum. Nascuntur etiam super alias herbas et frutices sed eo magis utimur quod super thimum. Calidum est et siccum in secundo gradu.
- Epitima est molle emplastrum.
- **Epitima** ut quidam dicunt dicitur quando res pulverizatæ subtiliter temperantur cum aliquo liquore ad spissitudinem mellis et pecia aliqua ibi intingitur et locus epithimatur.

Est autem epithima de succis unctio pura.

- Epiala fe[bris]⁹, est in qua vitreus humor in exterioribus partibus corporis est.
- € Epilencia 10 est morbus caducus a cerebro.

² αἰμοπτυϊκός.

* αἰμαγωγόν.

¹ Helenium, Έλένιον, formed from Helen's tears.

[்] ந்யுக்குவும் a, megrim : Fr. migraine : cf. ante sub Cephalica. • ήλιοτρόπιον.

⁷ ἐπίθυμον, dodder of thyme.

⁵ Cf. Amarusca, Amaruche. 9 ήπίαλος πυρετός. 8 **ἐπ**ίθεμα.

 $^{^{10}}$ $\xi\pi$ i $\lambda\eta\psi$ i $\alpha=\xi\pi$ i $\lambda\eta\psi$ is.

- Epifore oculorum sunt apostemata quæ nascuntur super oculos.
- Eruca, tam semen quam herba, an. skirwhit. Calidus est in secundo gradu, siccus in primo.
- Erinacius¹ sive hericius, animal est spinosum cujus duæ sunt species, s. aquaticus et terrestris qui nobilior est.
- Erugo, multæ sunt erugrugines sed quando simpliciter de erugine eris vel cuperi vel auricalci intelligitur.
- Erundinea³, i. celidonea.
- Eruca, sinapis albus, an. cherloc.
- Erpillum, cicer idem.
- Ermoyse, muggewede, arthemesia idem.
- Erascopos, i. caprarum fimus.
- Escara ⁴ est crusta sive de scabie sive de combustione nata.
- Esbrium, saltica, lilifagus, eupatorium idem, licet quidam lilifagum accipiant pro sola agresti salvia.
- Esbrium, secundum quosdam i. majorana.
- Eupatorium, i. salvia agrestis.
- Eviscus 5, altea idem.
- Euforbium gummi est cujusdam arboris.

- Encatisma ⁶ est balneum particulare sicut fit in dissinteria quando patiens sedet in decoccione aliquarum herbarum et sedet super illas herbas usque ad locum lumbarum vel circiter.
- Experimentum est id quod a prudentibus racione est inventum.

Faba egiptiaca, i. lupinus.

- ¶ Fagus, i. centaurea minor.
- Farfara 7, i. ungula caballina.
- Faufel, i. piper nigrum.
- Faba inversa 8 herba est.
- I Fagin , i. comedere, et inde venæ fagitidæ s. venæ quæ sunt in carnositate faciei juxta extremitates oris, vel sunt venæ sub lingua ut in Rogero c. de squinancia.
- Tabaria 10
  Faneroy
  idem, an. levike.
- Farinacia, i. medicina laxativa.
- Fantastica passio dicitur quando quis in sompnis diversas fantasias et terribiles ymaginaciones sompniat ut aliquando a sompnis excitetur.
- Febrifuga, centaurea minor.
- **Fessura** vel
- Fessera vitis alba i. brionia.
- Erinaceus, hedgehog.
   ἐρνοίπελαs.
   Hirundinaria.
   ἐσχάρα, eschar, scar.
   Eviscus, hibiscus.
   ἐγκάθισμα.
   Tussilago farfara.
   Sedum Telephium, Fuchs, H. S., p. 877.
   Φαγείν.
   Earle, E. P. N., p. 44, Fabaria, faverole. Fuchs, H. S., p. 877, fabaria = crassula major = telephium. With levike compare leomeke (Earle, E. P. N., p. 43) and leomue (id. p. 11), also id. p. 76, Grassula, hleomuc.

- **Terrugo**, sinder.
- Ferrugo secundum quosdam est arena relicto[a?] in fundo alvei aquæ fabrorum.
- Feniculata, herba longa gracilis quæ nascitur in aquis.
- Ferula, hujus multæ sunt species.
- Diversarum ejus specierum sunt gumme sagapinum amoniacum galbanum oppopanacis et asafetida et præter istas est usualis ferula nullam faciens gummam.
- Terrarium est id quod invenimus in trunco in quo faber refrigerat forcipem.
- **Feniculus porcinus,** peucedanum idem.
- ¶ Feniculus Sanctæ Mariæ, an. tadefenel. Similis est amaruscæ.
- Feuger¹, i. ferne, filix idem.
- Febrifuga, i. arbor Sanctæ Mariæ, matricaria idem.
- Fisticus² fructus est testam habens et nucleum.
- **Tilix.** i. ferne.
- Filix quercina, i. polipodium.
- **Ficida,** galla idem.
- Ficus fatua, i. sicomorum³.
- Filago, i. chauvet 4.
- Fiala dicitur continere 3 i. et ß.5
- Filipendula) idem, similis est mil-
- **Fisalidos** | lefolio.

Sed radicem nodosam habet unico nodo subrubeo oblongo, minor

- autem est millefolio et multum habet floris, et habet stipitem unam gracilem et album florem. Crescit in harenosa terra et quando extrahitur a terra non debet ablui.
- Fistula bufonis, fumus terræ idem, calidus est in primo gradu, siccus in secundo.
- Flos eris, i. cuperosa.
- Flos salis, i. sal subtiliter tritus et pulverizatus.
- Flegmon ⁶ proprie ponitur pro apostemate sanguineo.
  ¬
- ¶ Flamgogum 7 dicitur medicina purgans flamum [?].
- Flos syriacus, flos malvæ, sed ros
  syriacus est flos orni.
- **I** Flaura, planta leonis.
- Flammula, i. sperwort, calidus est et siccus in quarto gradu.
- Flosmus⁸, tapsus barbastus idem.
- Focilia sunt ossa a cubito usque ad manum.
- Folium paradisi, malabatrum idem.
- Foliorum quando simpliciter ponitur in receptis folia sunt gariofili.
- Fomentacio est membri positio in decoccione aliquarum herbarum aut cum spongia, vel pannum lineum illa aqua infundatur et super membrum ponatur et sæpe renovetur.

 ¹ Fr. fougère: see post, Fugerole.
 2 πιστάκια, pistachio nuts.
 3 As though συκόμορος were συκόμορος.
 4 Perhaps cudweed.
 5 One drachm and a half.
 6 φλεγμονή.
 7 φλεγμαγωγόν.
 8 φλόμος, mullein, cf. Earle, E. P. N., p. 17, Fromos, vel lucernaris, vel insana, vel lucubros, candel-wyrt.

- Fragaria
  Fraser
  an. straubery.
- Fresgunda¹, i. bruscus.
- Frugalitas paupertas est voluntaria.
- I Fumus terrse, fumeter.
- Furfurista est passio capitis cum a capite vel aliunde resolvuntur squamæ similes furfuribus.
- Fuga demonum², herba Sancti
  Johannis.
- Fugerole, an. ferne yat growes on londe.
- Fustis titimalli, i. esula³.
- Fulfel, i. piper usuale.
- Fuligo illa est mortuæ carnis corrosiva quæ raditur a funda patellæ
  veteris vel cacabi ⁴.
- **Fu**, valeriana idem.
- Fulful fructus est similis in virtute glandi, durus, ponticus in sapore, frigidus et siccus in secundogradu.
- Fungus abietis, agaricus idem.

Galac 5, lac.

- Galle, i. poma quercina.
- Gagates, lapis est qui trahit paleas et cortices tritici, i. geet ⁶.
- Gallitricum 7) i. centrum galli, i.
- Galli crista oculus Christi.
- Gariofilata, avancia idem.
- C Gasith, i. eupatorium.
- Gayl, i. mirta?.

- Gersa est quoddam album quod fit de radice brioniæ cucumeris agrestis et similium.
- Cezar, i. baucia.

idem.

- Genesta \(\) idem, i. mirica, reubis
- Genestula [rubus?] agrestis idem.
  Gentiana, baldemoyne, careswete,
- Germandria major, quercula major, camepiteos idem sunt.
- Germandrea minor, quercula minor, camedreos idem sunt.
- Germandrea simpliciter, camedreos.

Geniculata, poligonia idem.

- Gith est nomen equivocum, s. ad ciminum Ethiopicum et ad nigellam, et est gith nomen indeclinabile.
- Gipsus 10 plastrum, terra glutinosa cujus quædam species est lucida, et hoc dicitur specular.
- Gladiolus, accorus idem.
- Gladiolus ortensis, i. yris.
- Glaucum agreste, i. celidonia agrestis.
- Glaumatici dicuntur qui oculos aptos habent et non vident.
- Glis animal, glis terra tenax, glis lappa vocatur.
- Glabries, i. tinea 11.
- Glicon 12) idem sunt, i. pulegium
- C Gliconum regale.
- 1 Earle, E. P. N., p. 45, Frisgonem, fresgun, cue-hole (=cneholen, i.e. butcher's broom).
   2 It. caccia diavoli.
   2 Spurge; cf. Fuchs, H. S., p. 888.
   4 κάκκαβος, κακκάβη.
   γάλα.
   6 Jet.
   7 καλλίτριχου.
   8 καρυόφυλλου.
   6 Earle, E. P. N., p. 48, Mirtus, gazel.
   10 γύψος.
   11 Possibly Ring-worm; cf. post, Tinea.
   12 γλήχων, pennyroyal.

- **Grinicus**, cuscute idem.
- Glicoricia, i. liquoricia.
- Glaucia, i. celidonia.
- Clicida, i. pionia.
- Golena¹, i. origanum.
- Gonorrea, i. fluxus spermatis involuntarius.
- Granum solis, i. milium solis, i. gromil.
- Gramen est nomen cujuslibet herbæ, tamen specialiter accipitur in medicina pro quadam herba cujus radix usualiter ponitur in oximelle et in multis aliis, ance. quikes.
- Gratia dei similis est ypericon in foliis sed major. Quidam dicunt quod est herba quæ dicitur morsus diaboli.
- Gutta, i. armoniacum.
- Gummi juniperi, i. vernix.
- Gummi quando simpliciter de arabico intelligitur.
- Gummi pini, i. pix resina, i. sagapinum² vel serapinum secundum quosdam.
- C Gusis, i. galbanum.

Hasce vel hace, i. ysopus yspanus.

- Harmer, i. fructus juniperi.
- Haseth, i. tribulus vel balaustia.
- Hastula regia, i. woderove.
- Halsewort, i. crassula major ⁸.

- Herpillum, serpillum idem.
- Hebel, i. savina vel juniperus.
- Hezerehassen, i. vitis alba.
- Herba paralisis, i. couslop, alia est a primula veris.
- Hericius sive erinacius animal est spinosum.
- Herba leporina, i. satirion.
- Herba matricis ⁵ stipitem habet quadratum rubeum.
- Herisipila ⁶, i. ignis sacer vel acer.
- Herba Sancti Johannis \(\) idem, i.
- **T** Herba perforata ^{7} $\int$ ypericon.
- Herba aquilaris, i. celidonia.
- Hennekersen, i. bursa pastoris.
- Herba catholica, i. laureola , vel secundum quosdam idem est quod atriplex.
- Herba Sancti Petri, primula veris idem.
- Herba luminaria , tapsus barbastus idem.
- Herba acetosa, acedula idem.
- Herba fullonis, borith idem.
- Herba cruciata, i. croyse.
- Herba colubrina, serpentaria idem.
- Herba fortis, i. absinthium.
- Herba pigmentaria, melissa idem.
- Herba pedicularis ¹⁰, stafisagria idem.
- Herba fabaria³, i. crassula.

¹ Earle, E. P. N., p. 24, Horidanum, elone; p. 30, Orianthum, eolone; p. 79, Origanum, curmelle vel elene. 'Origanum quod Latiné Colena interpretatur propter quod infusum coloret vinum.' Isid. xvii. 9.

3 σαγάπηνον.

3 Ι.e. sedum telephium.

4 Erinaceus, hedgehog.

5 Matricaria.

5 ἐρνοίπελας.

7 From the punctures in the leaves.

8 Spurge, so that Catholica may be Cathartica; cf. Earle, E. P. N., p. 27, Catharticum, libb-corn.

9 Earle, E. P. N., p. 17, Lucernaris.

- Herba splenion¹, i. lingua cervina, scolopendria idem.
- Herba Stæ. Mariæ, i. febrifuga, vel secundum quosdam idem est quod athanasia.
- Herba judaica, tetrahit idem.
- Herba venti², i. scabiosa secundum quosdam.
- Herba muscata³, i. hastula regia, woderove.
- Harefote, i. avancia ⁴.
- Herba siriaca, i. malve.
- Herba christiana similis est amaruscæ.
- Herba aaron, i. pes vituli ⁵.
- Herba scelerata, i. apium risus.
- **Herbe pelerine**, i. gosegresse.
- Hippia⁶, i. chyken mete.
- Hyalon 7, i. vitrum.
- Hozorus, i. liquoricia.
- Hod, i. lignum aloes.
- Homospalta⁸ est spatium ab humero usque ad caput spinæ superioris, vel dicitur planicies illa super quam onera feruntur.
  - Jacia alba, scabiosa.
- Jacia nigra, matfelonn 9.
- Iarus, barba aaron, pes vituli, idem; cornuta habet folia: i. 3ekesterse 10.

- Iabrot, i. radix mandragoræ.
- Jacinetus equivocum est ad lapidem et florem.
- Ydropisis 11 est defectus virtutis digestivæ in epate inflationem membrorum generans.
- Idromel ¹² fit ex melle et aqua frigida sine omni decoctione, multociens tamen sumitur pro mulsa.
- Idromel sic fit, recipe ii. partes aquæ et tertiam mellis. Quidam autem dicunt quod hydromelle et succo macianorum ¹³ est commixtum.
- ¶ Ydroleon ¹⁴ fit ex oleo olivarum et aqua, ita ut sint ii. partes aquæ et tertia olei.
- Ydrogogum 15, i. purgans aquosos humores, et dicitur ab ydor quod est aqua et agos quod est ducere, quasi educens aquosos humores.
- ¶ Ydrophouia ¹6 dicuntur timentes

   aquam. Ydor enim grece latine dicitur aqua, et phouos metus.
- Iersa autem proprie fit de iaro et serpentaria, cerusa vero de plumbo, quæ pessima est, corrumpit autem dentes et facit os fetere.
- **Terse**, i. ceruse.

1 ἀσπλήνιον, milt-waste, σπληνοδάπανος, Nic. Myreps, viii. 82; cf. Plin., Hist. Nat., xxv. 5; and Earle, E. P. N., p. 33. Spimon, vel reverion, brun-wyrt (probably Splenion vel Teucrion). ³ Earle, E. P. N., p. 90. ⁴ Earle, E. P. N., p. 42, Avencia, avence, ² Anemone, ἀνεμώνη. hare-fot; and also p. 5, Leporis pes, \$ is Haran hig. ⁵ From the shape of the leaf. ⁷ ὕαλος. 9 Frequent in Torriano's 8 ωμοπλάτη. 6 See post sub Ippia. 10 Identical in sense and derivation with wakerobin and cuckoopintle; Dict. for knapweed. Jekes = Ger. Gaukes. 11 ὑδροπίασις, hydropisis, Plin. Hist. Nat., xx. 3. 12 ὑδρόμελι. 14 ὑδρέλαιον. 15 ύδραγωγόν. 16 ὑδροφοβία. 13 See post sub Mala maciana.

- ¶ Yera¹ interpretatur sacra, inde yeralogo², yerapigra i. sacra amara, pigra³ enim interpretatur
- amarum, et yera rufini et alia hujusmodi.
- Illafeos, i. bardona sive lappa inversa quod idem est.
- ¶ Yliaca ⁵ est passio intestinorum gracilium cum constipacione ventris et frequenti vomitu et dolore vehementi.
- Inpetigo est scabies sicca.
- Inopos 6 est color urinæ vergens in nigredinem ut vinum nigrum.
- Incuba solsequium cicoreaque sponsaque solis.
- ¶ Incubus 7 nomen est morbi.
- **Jovis barba**⁸, semperviva idem.
- ¶ Ypericon ⁹, herba Sancti Johannis.
- ¶ Ipoquistidos ¹⁰ est succus fungi qui nascitur ad pedem rosæ caninæ
- Ippia 11, i. morsus gallinæ, hujus autem duæ sunt species s. major et minor.
- Ippia major, i. pimpernella cum flore rubeo.

- Ippia minor, i. chikenmete.
  - Ippia gallinæ mors est morippia morsus.
- Ypocondrium 12 est locus sub teneritate costarum, et dicitur ab ypos quod est sub, et condrion 13 costa.
- Typostasis est superfluitas térciæ digestionis, et sic dicitur quasi substans.
- **U Yringus,** saliunca idem.
- Tyris purpureum florem (in modum azuri) gerit, yreos album:
  - Gladiolus croceum, sed spatula fetida 14 nullum.
- Yris illirica, i. gladiolus ortensis.
- ¶ Yrinum 15 olivum, i. de yri illirica.
- ¶ Yri, i. radicis quæ yreos appellatur.
- Ysopus ¹⁶ humida est sordities aggregata super lanam yliorum ovium, vel lana non lota decocta in aqua et inde residente erit pinguedo viscosa quæ dicitur ysopus humida.
- Ysopus cerotum, succus lanæ succidæ per decoctionem extractus.
- Ysopus¹⁷ agrestis, satureia idem.
- 1 leρά, a nostrum or receipt, see post, p. 44. 2 ίερα Λογαδίου. ³ πικρά, aloe. 4 Burdock: see ante Bardana. ⁵ Lat. ilia. 6 οίνοψ, οίνωπός. 7 Nightmare in the mythological stage. * Earle, E. P. N., p. 47, Jovis barba, jubarbe, singrene; Fuchs, H.S., p. 40. ⁹ ὑπέρεικος; cf. ἐρείκη, heath. 10 ὑποκιστίς. Cf. Earle, E. P. N., p. 47. Ypoquistidos, hundes-rose. According to Gerarde (Lond. 1636), p. 1281, the Holly Rose is called in Greek κίστος or κίσθος, in Latin rosa sylvatica, and of divers rosa canina, but not properly. The fungous excrescence growing from its root is called ὑποκιστίs and also κύτινοs; it is (p. 1275) sometimes yellow, sometimes green, sometimes white, and from it is extracted a juice called in ¹¹ Earle, E. P. N., p. 59, Hec Ipia, chekyn-mette; also p. 65, Hoc morsuspoli, a schykyn-w . . . , which is doubtless morsus pulli; p. 46, Intiba, muruns, chikne-mete, where something has got wrong in Intiba; also p. 33, Muronis, cicena mete. 13 χόνδρος. ¹⁴ Fuchs, H.S., p. 869. 15 *ζριν*ον. 16 οἰσύπη; cf. Plin., Hist. Nat., xxix. 2. ¹⁷ ὕσσωπο**s**.

- Ysculi¹ sunt vermes terræ i. lum-
- Ysofagus² est via cibi in gutture, vel sic.
- Ysofagus est membrum oblongum rotundum carnosum, a radicibus linguæ incipiens usque ad meri. i. os stomachi, protensum.
- Ysinon est inter ysofagum et tracheam arteriam.
- ¶ Yekesterse³, barba aaron, pes vi-
- Inguines sunt partes ex utraque parte pectinis sub umbilico ubi s. conjunguntur coxæ hanchis. Ibi nascuntur bubones inferiores quæ sunt emunctoria epatis sicut subassellæ cordis.
- Iusquiamus, an. henebon⁴, cujus est triplex maneries alb. ruf. et nig. sed nigra est mortifera, aliæ duæ competunt medicinæ.
- ¶ Jujube 5, i. poma Sancti Johannis, fructus est calidus et humidus in primo gradu.
- **I** Jumex, i. vacca juvenis.
- **I** Juniperus, an. quikentre.
- ¶ Grana Juniperi, uva et semen ejusdem.

Kalendula est herba crescens in hortis portans florem rubeum vel

- croceum de quibus floribus faciunt sibi juvenculæ coronas, solsequium idem.
- **C** Katarticum, i. laxativum.
- Kacabre , i. lambre.
- Karabe, i. vernix.
- Kartamus r est semen croci orientalis.
- Kannus, cavsel.
- (Karmen)
- i. siler montanum. ■ Kermon
- Keysim, i. levisticum.
- **Werse**, i. cinamomum.
- Kekingi ⁸ species est solatri.
- Kebuli species est mirabolanorum,
- Keiri, i. violaria. Crescit super muros cum floribus croceis in Aprili.
- Kyanos 10 est color urinæ varius, mixtus ex albo nigro et rubeo, vel est color ut purpura.
- Kylis 11 succus, et kylis vena quædam.
- Kyst 12, i. st. i. et ß.
  - Lapacium 13, an. dock, hujus sunt ii. species s. acutum et rotundum. Quando simpliciter acutum intelligitur.
- Lappa major, i. bardona 14.
- Lappa incisa, i. agrimonia.
- Lana succida 15, i. non lota.
- Lactuca agrestis, i. scariola 16.

² οἰσοφάγος. ¹ σκώληξ? Cf. Serapion, p. 284, 'Cheratin id est ysculi, vel lumbrici terreni.' ⁸ See ante sub Iarus. * Earle, E. P. N., p. 47, Jusquiamus, chenille, hennebone; i.e. Hyoscyamus, henbane (Ger. Bohne = κύαμος). 5 ζίζυφον. ⁶ See ante Cacabre. 7 κνηκος, see Gerarde. 8 Alkakengi. 9 Wall-flower, cheirantha cheiri. Fuchs, H.S., p. 512, 'officinis Mauritanâ voce Cheiri vel keirin appellatur.' ¹² An Arabic measure; see Holyoke. ¹⁰ κυάν €ος. 11 χυλός. 18 λάπαθον. ¹⁴ Earle, E. P. N., p. 46, Lappa, bardane, clote; i.e. Arctium Lappa. ante sub Ysopus. 16 Scariola, Fuchs, H. S., p. 742.

- Lactuca silvestris, i. endivia.
- Lac papaveris, i. opium.
- Lacca est gumma herbæ.
- Laccarides 1, semen laureolæ.
- Ladanum² dicitur nasci de rore celi, unde dicitur quod ladanum est jus coagulatum cadens superprunas, et est calidæ et siccæ complexionis.
- Lactucella, endivia, scariola, sowethistel idem sunt secundum quosdam.
- Labrum veneris 3, an. wokethistel 4.
- Lapis armenicus dicitur a regione illa.
- Lapis lincis dicunt quidam quod fit de urina lincis tempore petulantiæ, quæ induratur in lapidem.
- Lapis judaicus, i. agapis vel agatis⁶.
- Lasar 7, i. asafetida.
- Lactarides ¹ sunt catapuciæ ³ secundum quosdam.
- Lepida , i. squama, inde
- Lepidos calcis ¹⁰, i. squama sive batitura eris.
  - Leueopiper, i. piper album. Græci autem pro albo pipere accipiunt quoddam minutum planum sine rugis quod invenitur in pipere

- nigro, sed apotecarii nostri pro eo utuntur quibusdam cathapuciis ⁸ magnis.
- Lentigo super aquam crescit, ance. enedmete ¹¹.
- Lempnias, auripigmentum idem.
- Lienteria 12 est fluxus ventris quando qualis cibus recipitur talis emittitur, et dicitur lienteria a levitate interiorum i. intestinorum, ideo cibus cito labefacit a stomacho.
- Lignum crucis, i. viscus quercinus,
- Lingua passerina, i. poligonia vel centinodium.
- Lingua arietis¹³, i. arnoglossa.
- d Lingua agni, i. plantago.
- Lingua avis ¹⁴, herba quædam, et quandoque accipitur pro semine fraxini.
- Lingua avis, i. stichewort i. pigle.
- Lingua cervina, scolopendria idem.
- Litargia 15 est passio capitis in parte
   posteriori subter craneum, vel sic,
- litargia est oblivio mentis quæ fit ex flemate [?] replente partem cerebri superiorem.
- Litargia dicitur oblivio cum somp-
- no, et a quibusdam dicitur subeth 16.

¹ Earle, E. P. N., p. 7, Lacterida (=τιθύμαλλος γαλακτίτης); and p. 29, Lacyride, lib-corn; also ² λήδανον—so that prunas must mean λῆδον. ³ Venus's Laver, or Bason, the Teasel, from holding water, which procured for it the name Dipsacus. Fuchs, Hist. Stirp., p. 251. Perhaps walk-thistle; It. gualcare; and walker, a fuller. 5 λυγκούριον as though from λυγκός οὐρός; see Pliny, Hist. Nat., xxxvii. 2. Achates, agate. ⁷ Plin, Hist, Nat., xix. 3, Laser, the juice of the laserpitium, or silphium of Cyrene; cf. Herod., iv. 169. 8 Spurge, καταπότια. 11 I. e. Duck-meat. Ened, ^{10} λεπιδόχαλκος = λεπίς χαλκοῦ, Diosc. v. 89, 90. Lat. anas, Ger. Ente; cf. Promptorium Parvulorum, p. 140, 'Lenticula, endemete, for dookelyngys.' The word has almost entirely disappeared—its last trace being in the d of drake (enterik). 13 λειεντερία. 13 Lamb's tongue Plantain. 11 It. lingua d'uccelli, for the keys of the ash; Torriano. 15 ληθαργία, 16 See ante Asubeth.

- Lilium celeste, cujus radix dicitur
- Linochides 1, i. mercurialis.
- Libanotides², i. ros marinus.
- Liquiricia, i. glicoricia idem.
- Lilifagus, salvia agrestis idem.
- **Ligustrum** est quasi agreste lilium. i. flos minoris volubilis 3 ascendens
- Ligustrum, i. corrigiola idem.
- Licium ⁵ fit de succo caprifolii, sed non fit apud nos.
  - Litargirum est fæx auri sive argenti sive eorum spuma, est quando simpliciter auri.
- Lilium aquaticum, an. edocke 6; flos ejus nenufar.
- Lignum aloes, i. lignum amarum.
- Limphaticus⁷, i. lunaticus.
- Linaria, i. wilde flax.
- Lollium, zizannia idem.
- Locium, i, urina.
- Lohoc , i. confectio quæ lambi dici-
- Luf¹º, i. herba serpentaria.
- Lupinus, faba egiptiaca.
- **Lumbrici**, vermes longi terrestres.

- Lumbi sunt carnes illæ musculosæ quæ spinæ adhærent et etiam renibus a dextra et a sinistra.
  - Malabatrum 11. folium paradisi idem, latum habet folium et subalbidum boni odoris, quod invenitur in paludibus Indiæ.
- Maratrum 12, feniculus, tam semen quam herba.
- Macropiper, i, piper longum.
- Magnes lapis est qui et adamas dicitur et diamas, i. durissimus ille lapis.
- Malum granatum 18 } idem.
- Malum punicum
- Mala maciana 14) idem sunt secun-¶ Mala silvestria ∫ dum quosdam,
- € sed intellige quod mala maciana sunt mala usualia et domestica.
- Mala citonia, cottana idem, coyns¹⁵.
- Malum quando simpliciter de pomo usuali intelligitur.
- I Mala granata dulcia habent grana rubea.
- Mala granata simpliciter acetosa intelligimus.

¹ Perhaps λινόζωστις, Fuchs, H. S., p. 529. ² λιβανωτίς. ³ Convolvulus minor. corrigia, a little shoe-latchet, which, however, is properly knot-grass (Polygonum); cf. Fuchs, H. S., p. 676. Here, however, Bind-weed (Convolvulus) is meant, and perhaps the identification may have been helped by deriving ligustrum from ligare. In Earle's E. Plant Names Ligustrum is called hunisuge (p. 19), hunisuce (p. 30), and triffoil, hunisuccles (p. 46); it is also glossed as primerose (p. 59), and cowyslepe (p. 63). Virgil's 'alba ligustra' (Ecl. ii. 18) has received more than one interpretation. 5 λύκιον. 6 I.e. water-dock; cf. Earle, E. P. N., p. 16, Nimphea, ea-docca. ⁷ Lymphaticus, perhaps affected with hydrophobia. διζάνια. word equivalent to linctus, see Fœsius, Pharmacop. Bas. 1561, p. 349. 10 λούφα, Diosc. ii. 197, 13 Pomegranate, Earle, E. P. N., p. 55. 11 μαλάβαθρον, possibly areca nut. 13 μάραθρον. Larle, E. P. N., p. 18, Malus matranus, surmelst apulder; also p. 22, Metianum, milisc æppel. 15 See ante sub Cottana.

- Martha, i. valeriana.
- Maculatum trifolium, mellelotum idem est.
- Macedonicum¹, alexandrinum idem.
- Malum terræ², ciclamen.
- Mazakata, tucetum³, hilla, vulgaliter salsicia⁴, i. sausither.
- Malagma⁵ est mollificativum saniem prohibens.
- Marcilia, i. folia lupina.
- Maraharer, i. caper.
- Mabatematicon vel) i. succus cali-
- **Mabathemtis** ∫ culi agrestis.
- Majorana 6, persa samsucus 7.
- Mater herbarum 8, arthemesia idem.
- Mavaviscus, altea idem.
- Mater silvarum 10, i. caprifolium.
- Manna est quoddam dulce quod fit de rore cadente super quasdam herbas vel arbores certis temporibus
- Mandragora herba est similis consolidæ majori in foliis, sed majora sunt et spissiora et parum
- aspera. De pomis autem mandragoræ fit oleum mandragoratum.
- Mastix gumma est.

- Marubium, prassium 11 idem, an. horehoune, et dicitur marubium album, aliud autem est marubium rubium sive nigrum quo non utuntur moderni medici.
- Marmor album, i. alabaustrum.
- Matricaria, arthemesia idem.
- Maguderis, malva crispis ¹², planta leonis idem.
- Macis 18 non est flos musca muscatæ ut quidam credunt, sed adhæret ipsi nuci muscatæ, circum quidem juxta ramum, ut potest videri in avellana.
- Melissa herba est quæ a quibusdam dicitur baume.
- Melissa, herba pigmentaria idem, an. medewort 14 secundum quosdam.
- Mentastrum, menta agrestis idem.
- Mespyla sunt fructus, meyles 15 idem.
- Menta romana, herba Sanctæ Mariæ.
- Melanopiper, i. piper nigrum.
- Meratum vinum, i. purum.
- Merdasengi, i. litargiri, secundum alios plumbum ustum ablutum.
- Melachion, i. opium.

² Earle. ¹ I.e. Petroselinum; cf. Earle, E. P. N., p. 43, Closera, alisaundre, wilde percil. E. P. N., p. 73, Cyclaminos, eortheppel; cf. also pp. 11, 78. ³ Pers. Satt. ii. 42. 4 Sausages. ⁷ Its Italian name ⁶ Marioram. μάλαγμα, it occurs twice in Professor Earle's lists. according to Fuchs, H. S., p. 733, Sansucco Persa. Sambucus (elder) and σάμψυχον (marjoram) 8 Earle, E. P. N., p. 26, Artimisia, are constantly confused; cf. Earle, E. P. N., pp. 9, 33, 82. ⁹ Malvaviscus; malva and hibiscus. 10 Earle. mug-wyrt, merherbarum; cf. also p. 13. E. P. N., p. 44, Mater silva, chev[r]efoil, wudebinde; cf. Fuchs, H. S., p. 710. 11 πράσιον. 14 Earle, ¹² Earle, E. P. N., p. 36, Malva crispa. 18 Mace; nux muscata is the nutmeg. 15 Earle, E.P.N., p. 53, E. P. N., p. 13, Malletina, mede-wyrt; cf. also pp. 43, 78, and 80. Hec mesculus, mele-tre.

- Mellicratum idem est quod mulsa,
- sed quidam mellicratum exponunt pro melle et vino, quod craton interpretatur vinum.
- Menta aquatica, an. horsment.
- Mellilotum, trifolium aquaticum idem. Similis est sulfuratæ in foliis sed melius redolet, facit autem vaginas semine plenas, cujus semen dicitur corona regia.
- Men, peucedanum, feniculus porcinus, idem sunt. Herba est similis feniculo sed tortuosa.
- **Men**, i. anetum agreste.
- Mentula, an. gollan, apium emoroidarum idem.
- Meri sive ysofagus est via cibi in collo.
- Melancium 1, nigella idem.
- Millefolium dicitur supercilium Veneris.
- Millefolium minus, ambrosia quæ satis est odorifera.
- Micha dicitur medulla ossium spondilium.
- Mirix \(\) idem, bruer 2 heath, sive
- **¶ Mirica**∫ genesta.
- ¶ Mirmix³, sive mirmicia, formica.
- Mirmicoleon, i. leo formicarum.
- **Mirtus** sive mirta frutex est.
- Mirtillus autem semen mirti est, an. bloberi secundum quosdam, et a

- mirto sive mirtillo vinum et olivum mirtinum.
- Mirath est quidam paniculus sicut pinguedo subtilis extensa circa intestina ad modum cujusdam rethis.
- Milvago, gariofila agrestis, asara baccara idem sunt.
- Milium solis, palma Christi, gromil idem.
- Medo ⁴ vel medus, quasi melos dicitur, et est potus confectus ex melle et aqua et optime decoctus.
- Morella ⁵ sive maurella, solatrum, uva lupina, strignum idem sunt.
- Morellæ species quædam dicitur solatrum mortale, cujus flos est niger et fructus rubeus. Est et aliud solatrum ventaticum.
- Mor, i. mirra.
- Morfea est cutis fœdacio maculosa.
- Morbilli et variolæ sunt quædam apostemata sicut pustulæ parvæ supra totam cutim.
- Mora rubi, blakeberien.
- Modius est mensura librarum lx.
- Muscus, nomen est equivocum ad idem, aromaticum et ad illam lanuginem quæ vestit arbores et similiter vestit lapides torrentes.
- Musteleon, i. olivum mustelinum a musto dictum.
- Murion 6, auricula muris idem.
- ¶ Muche, i. bdellium.

1 μελάνθιον.
 2 Cf. Fr. bruyère, quasi brogaria; see Earle, E.P.N., p. 18, Marica, vel brogus, hæδ.
 3 μύρμηξ.
 4 Mead.
 5 'Contrahit a Mauro nomen maurella,' Neckam, De Laud. Div. Sap., vii. 271; with uva lupina cf. Earle, E. P. N., p. 83, Walupia, electre; also p. 14, Strumus, vel uva lupina, niht-scada; and p. 51, Hoc strigillum, morelle. Strignum is στρύχνον.
 6 Cf. Muruns, Earle, E. P. N., p. 33, also p. 46.

- Murca¹ est fæx olei inferior et est inutilis.
  - Mulsa est potus factus ex viii partibus aquæ et nona mellis despu-
- mati, et coquitur ad consumptionem tertiæ partis.
- Mummia quiddam est quod invenitur in sepulcris Babiloniorum².
- Musteolum est quoddam oleum de musco et aliis speciebus aromaticis factum.
  - Nasturcium, tam herba quam semen.
- Nasturcii duplex est maneries, est enim nasturcium aquaticum et est
- ortolanum, sed quando simpliciter
- ortolanum intelligitur, aquaticum vero dicitur cresso ovis, senacio ovis.
- Napi silvestris, i. rapistri.
- Napi, i. semen sinapis.
- Nape vel Napia, semen sinapis.
- Napta³, petroleum rubei coloris.
- Nardileon est olivum de spica nardi.

- Nardus celtica, i. spica celtica.
- Nardostachium⁴, spica nardi idem.
- Narconticum medicamen, i. stuporiferum.
- Nascale equivocum est ad pessarium et ad suppositorium.
- Nasale instrumentum injectorium dicitur.
- Nausea est voluntas evomendi sine effectu.
- Nenufar est flos ungulæ caballinæ aquaticæ, vel est lilium quod crescit in aquis et habet folia lata supernatantia aquam.
- Nefresis renum est dolor, sive lum
  - borum. Inde nefretici.
- Nepta est herba de qua impregnantur catti ⁵.
- Nepita dicitur calamentum minus.
- Nera arbor est quæ fert cerasa nigra.
- Nitrum lapis est albus et salsus.
- Nigella ⁶, i. zizannia, cocle.
- Noctilopa ⁷ est passio in qua debilitatur visus a vespere in antia.
- Noli me tangere est apostema venenosum faciei.

¹ See Amurca. ² Babiloniorum here seems to mean Egyptians. In the body of the MS. f. 259, rev. we read, 'Mummia est quædam species quæ in sepulcris mortuorum reperitur. Solebant enim antiqui corpora mortuorum balsamo vel mirra condire ad conservacionem corporum a corrupcione, et apud paganos adhuc ita fit præcipue circa Babiloniam, ubi est copia multa balsami, et hoc faciunt maxime circa cerebrum et spinam, unde sanguis ad cerebrum calore balsami trahitur et excoquitur. Similiter cerebrum aduritur et desiccatur et in mummiam transmutatur. Similiter circa spinam mummia invenitur. Est autem eligenda quæ nigra est et lucida et solida et fetida. Subalbida quidem et obscura et non fetida et quæ facile pulverizatur abjicienda est. Mummia calida est et sicca in secundo gradu. Et habet virtutem constringendi, unde valet contra fluxum sanguinis narium et contra vomitum sanguineum et etiam contra dissinteriam et ad multa alia.' 6 Hence Neele. Earle, E. P. N., νάφθα. * νάρδου στάχυς. ⁵ Catmint. * νυκτάλωψ, apparently with Galen's interpretation. p. 42, Zizania, neele, cockel. Fr. nielle.

- Nucleus, quando simpliciter de nucleo pineæ intelligitur.
- Nux pontica, avellana idem.
- I Nux romana, i. cakabre.
- Nux mirifica, nux muscata idem.
  - Obtalmia est apostema calidum oculi.
- Oceum¹, i. folliculus testiculorum.
- Ocitacio² fit ex fumo et ventositate musculos gulæ replente.
- Oculus Christi, i. centrum galli.
- Oculus Christi similis est oculo consulis nisi quod redolet illa non et habet florem citrinum.
- Oculus licii, i. volubile majus, i. caprifolium.
- Coulus lucidus, i. licium.
- Oggi, i. accorus.
- Olivum quando simpliciter olivarum intellige.
- Olivum de been, i. olivum de pipere albo.
- Oleander sive oleaster arbor est, s. oliva silvestris.
- Olei ciprini, i. de cipresso.
- Omentum, zirbus, abdomen, sagimen, arvina, auxungia idem sunt, quando simpliciter porcina intelligitur.
- Opii tres sunt species s. tebaicum, tranense ³ et opium miconis ⁴. Opium quando simpliciter tebai-
- Cum intelligitur, et id est forcius

- narconticum, et fit de lacte papaveris nigri.
- ¶ Opopanac ⁵ gummi est cujusdam ferulæ.
- **Opium quirinacium** ⁶, asafetida idem.
- Opirus, panis est mundus a furfure.
- Opocissi 7, i. gummi ederæ.
- Opobalsamum, i. succus balsami viz. ipsum balsamum.
- Origanum secundum quosdam idem est quod pulegium majus, videlicet regale.
- Origanum et pulegium assimilantur, differentia tamen patet in hoc versu,
  - Rubet in origano stipes, viret in calamento.
- **Orion**, centinodium idem.
- Orobus ⁸ sive orobum est pisa agrestis, s. muspese.
- Ornix est perdix vel gallina silvestris.
- ¶ Orexia, -xiæ, i. multa comestio vel nimium desiderium comedendi.
- Osmunda herba est, an. everferne 11.
- Osteum, i. bursa testiculorum.
- ¶ Ova appala ¹², i. sine pelle vel sorbilia.
- Ova crapula, i. aqua cocta vel frixa.
- Oxigalac, i. lac acetosum.
- Oxifenicia, i. tamarindi, i. dactalus acetosus ¹³.

¹ ὅσχεον.
2 Oscitatio.
3 Cf. the body of the MS. fol. 261, 'quod apud Tranensem civitatem Apuliæ fit.'
4 μήκωνος.
5 The juice of πάναξ or πάνακες.
6 Cyrenaicum, see ante sub Lasar.
7 κισσός.
8 ὅροβος.
9 ὅρνις.
10 ἔρευξις.
11 Ever = Ger. Eber, boar; cf. Earle, E. P. N., Efer-fearn, p. 14; and also pp. 6, 28, 29, 31.
13 Date, δάκτυλος, the fruit of the φοίνιξ.

- Oxilapacium¹, i. acedula, souredock.
- **Oxyndrele**, i. selfhele.
- Ozimum, i. semen basiliconis.
- Ostrea², piscis degens in concha.
  - Paripleumonia³ sive paripleumonion apostema calidum pulmonis est.
- Panis cuculi , alleluia idem.
- Palma Christi, grana solis idem, stipitem habet quadratum sed viride[m], herba autem matricis stipitem similiter habet quadratum sed rubeum.
- I Passula, uva passa idem.
- Panis porcinus ⁵, ciclamen idem.
- Paciencia 6 herba est, i. aristologia.
- Persicaria minor, an. colerage 7.
- **Pampinus,** folia vitis.
- Paliurus, cicer domesticus, vel sic,
- Paliurus, an. heth.
- Panaricium ⁸, apostema calidum in extremitatibus digitorum.
- Paratella⁹, i. mellilotum.
- Pastinaca, an. skirwhite.
- Parocide ¹¹, tumores circa aures.
- Peucedona, feniculus porcinus.

- Peucedona 12, i. cammoc secundum quosdam.
- ¶ Pes leporis ¹⁸, avancia idem.
- ¶ Pes vituli¹⁴, i. yekesterse.
- ¶ Pes corvi ¹⁵, i. apium emoroidarum.
- Tes leonis, similis est pedi corvi.
- Pes leonis, i. pentafilon secundum quosdam.
- Pes ancipitris ¹⁶, i. columbina.
- ¶ Petrocelinum macedonicum, stanmarche idem.
- ¶ Peristerion ¹⁷, i. vervena.
- **Tedicon**, i. epileucia.
- Pepones 18, i. melones.
  - Petraleum 19, i. olivum quod resudit de petra.
- Petra vini, i. tartarum.
  - Pessarium est equivocum tam ad instrumentum quam ad injectum.
- Petala, cortices tritici.
  - Pecten equivocum est ad locum circa membra venerea et ad id instrumentum dentale, vel sic, per pectinem intelligimus illum locum qui est inter virilia et ventrem.
- ¶ Pelvette ²⁰, mouser.
  - Perforata, herba Sancti Johannis.

Petroleum. ²⁰ Earle, E. P. N., p. 43, Pilosella, peluselle, mus-ere.

 ¹ δξυλάπαθον.
 ² Oyster.
 ³ περιπλευμονία.
 ⁴ Wood-sorrel; cf. ante Alleluia.
 ⁵ Sow-bread.
 ⁶ Cf. Aristologia.
 Patience is Monk's Rhubarb.
 ⁷ It has an equivalent English name.
 ⁸ παρωνυχία, It. panariccio, whitlow.
 ⁹ Generally Paratella is Dock, hence Fr. parelle;

cf. Earle, E. P. N., p. 58, Hec paradilla, a doke.

10 περιτόναιον.

11 παρωτίδες.

12 Probably from its prickles; Gr. πενικεδανός.

13 Cf. ante Harefote.

14 See sub Iarus.

¹⁸ Pilewort Crow-foot = Ranunculus Ficaria. 16 Accipitris. 17 περιστερεών. 18 πέπονες.

- ¶ Pleumonia, pulmonis est vitium cum dolore vehementi et sus-pirio.
- Pes pulli dem, purcelan.
- Pionia agrestis, celidonia.
- ¶ Piganum¹, semen rutæ agrestis [vel herba²].
- ¶ Piretrum, radix est acutum multum.
- Pix liquida didem, terpiche.
- Piper album non habemus, sed loco ejus ponunt quidam catapucias.

Pistacia³ est fructus similis avellanis.

- ¶ Pix, picis multa sunt genera sed quando simpliciter de navali intelligitur.
  - Pinea, fructus arboris est quæ vocatur pinus.
  - Pituita est viscosus humor in ore conglutinatus.
- Pituitas est frigidus et viscosus humor existens in spiritualibus.
  - Pipiones 4 sunt pulli columbarum.
- Pix alba, rosin idem.
  Pigre, i. aloe.
- Pimpinella assimilatur minori saxifragiæ.
  - Pigle 5, i. stichewort.
- ¶ Piretrum, pelestre idem.

- Pix greca, i. colofonia.
- Pigmentarii dicuntur qui species vendunt conterunt et conficiunt.
- Polium montanum habet folia circa stipitem ut ysopus, et ejus folia spissa sunt et dura quibus utimur. Et polium odoriferum est, et ejus loco poni potest radix genestæ.
  - Policaria duas habet species, s. major et minor. Major frutex est, minor herba, utraque arcet pulices. Item policaria folia habet fissa ut dens leonis.
- Poligonia, i. lingua passerina. Hæc est illa herba quam yrundines portant pullis suis cum perforantur oculi eorum cum acu et sic recuperant visum; geniculata idem, proserpina idem.
- Potentilla, valeriana idem.
  - Ponfiligos 8, i. batitura eris, vel fu-
- ¶ ligo de fornace eris.
  - Polipodium, filix quercina.
- Pomum citrinum , citrum idem.
  Ponfil[igos 10, ... os]mus secundum
- quosdam.

  ¶ Pod[agra lini, cusc]uta idem, an.
  - Porus ¹¹ equivocum est ad parvum foramen, et callosum ¹² id quod nascitur inter fracturas ossium vel hujusmodi.

¹ πήγανον. ² In a later hand. ³ See ante sub Fisticus. ⁴ Pigeons. ⁵ Pigle, pagle, paigle seems to be the regular old name for cowslip (cf. Gerarde and Parkinson). This, from its use in affections of the joints, is called Herba paralysis and Arthritica. It is quite possible, therefore, that it may be referred to in Earle, E. P. N., p. 30, Eripheon, lið-wyrt; see Lingua avis. ⁶ Pulegium. ⁷ Pulicaria. ఄ πομφόλυξ, Diosc. v. 85. Batitura, see ante. ゥ Lemon. ¹⁰ See Batitura ferri. ¹¹ πόροs. ¹² πῶροs.

■ Pollen dicitur subtilis farina cujuslibet grani panifici, [quando?] simpliciter de tritico.

Polenta pu[...], farina tritici.

- **I** Ponticum, i. acerbum.
- Plectora¹, cacochima³, nomina sunt replecionum [...] plectora est replecio intra vasa, [...] et corpus plectoricum dicitur corpus repletum multis humoribus. Cacochima autem dicitur replecio extra vasa unde versus
  - Plectora vasa tamen cacochima concavitates.

Sed auctores indifferenter quandoque utuntur his nominibus.

- Pleuresis ³ est apostema in dyafragmate.
- Planta leonis, flaura idem.
  - Plumbum ustum, i. cerusa secundum quosdam.
- - Pleuresis vera est apostema in dyafragmate.
- Pleuresis non vera est apostema in panniculis costarum.
- Priapismus est immoderata et continua virgæ virilis erectio sine appetitu et desiderio ad coitum.

- **Precordia** apud veteres dicebatur os stomachi.
- Trimula veris, herba Sti. Petri idem, solsequium idem, alia est ab herba paralisi 5.
  - Prassium ⁶ dicitur succus herba marubii albi.
- Trassus⁷, secundum quosdam i. porrus, unde colera prassina i. porrina.
  - Proserpina, i. poligonia, vel corrigiola secundum quosdam.
- Propoleos⁸ est cera alba.
- Priapismus est infirmitas quædam ut supra. Et priapismus dicitur herba leporina, satirion idem.
- Psilotrum 10, depilatorium idem.
- Psidia ¹¹ cortex est mali granati.
- ¶ Pusca ¹² fit ex aqua et vino ut sint
  ii partes aquæ et tertia vel pusca
  dicitur vinum secundum.
- Pulmonaria in saxis crescit ut epatica.
  - Pupilla est medius punctus oculi ubi est vis videndi. In qua quia parvæ ymagines videntur pupilla appellatur.
- Pulegium montanum, an. brotherwort ¹⁸.

1 πληθώρη. ² See ante sub Cacochimia. 8 πλευρίτις. 4 Wastel, fine bread, Chaucer, Prologue to Cant. Tales, l. 147, 'with rostud fleissh, and mylk, and wastel breed;' cf. Fr. gâteau = gasteau. ⁵ Which has been identified with cowslip, p. 23. * πράσιον. ⁷ πράσον; these words are liable to confusion, cf. Earle, E. P. N., p. 89. ⁸ πρόπολις. ⁹ Some form of Orchis; cf. Earle, E. P. N., p. 10, Priapisci, p is Uica per uica, which must be a mistake, perhaps for some word like the gloss on Satyrion, \$\psi\$ is Hrefnes leac, p. 21. 10 ψίλωθρον. 11 σίδιον. 18 Posca. ¹⁸ Earle, E. P. N., p. 32, Pollegia, broderwyrt, hæl-wyrt, dweorges drostle; where hæl-wyrt or hill-wyrt represents montanum, which again points to a misinterpretation of origanum (όρος and χαίρειν, Fuchs, H.S., p. 616, or όρος and γάννσθαι, Holyoke). Dweorges drostle or dwosle (p. 6) is probably Ger. Zwerges Dostlein.

- Pultes invenitur quandoque declinabile, declinabile feminini generis, quandoque indeclinabile neutri.
- Pultes¹ et cathaplasma idem sunt, nisi quod pultes proprie sunt quæ fiunt de farina aqua et oleo sine herbis, et cataplasma dicitur cum herbæ pultibus admiscentur.
- Ptisis² est ulcus pulmonis cum consumpcione totius corporis.

Ptisana succus ordei dicitur.

- Phisica dicitur a phisis grece, quod est natura latine.
- **Phisica** est scientia agens de natura rerum.
  - Quadrumeron, i. de iiii. miris *, speciebus.
- ¶ Quercula major, camepiteos idem.
- Quercula minor, camedreos idem.
  Quinquefolium, pentafilon idem.
  Quinquenervia, lanceolata, plantago minor idem.
- Quirinacium ⁴, asafetida idem.
- Quisquilie 5, purgamenta tritici.

Rampnus est frutex spinosus ferens rubeos fructus, i. thethorne ⁶.

- Raphanum, an. radiche.
  - Radix quando simpliciter idem.

    Idem significat quod raphanum usuale.
- Radix arboris Mariæ, i. atanasia.

- Rascacio ⁷ est aspera sputi eductio vel expulsio.
- **C** Rapistrum, i. kerloc.
  - Ragadia 8, i. fissura de sole vel frigore nata in pedibus vel alibi.
- Radicula, elleborus niger idem.

Rapa, an. nepe.

- Rancla dicitur quasi replens membrum, i. tumor magnus.
  - Reubarbarum radix quædam est quæ affertur de barbaria.
  - Reubarbarum agreste, i. genesta.
- Reuponticum similiter radix est.
  - Realgar quidam dicunt quod est quædam vena terræ, alii quod sit confectio quædam.
- Resina, i. pix alba, rosin.
  - Resta bovis herba est retinens boves in aratro, an. cammoc.
- Resina potest appellari omnis gumma a resudo resudas, appropriatur nichilominus ad designandum gummam abietis quando simpliciter invenitur.
- Regina prati ¹⁰, an. moderwort.
- Rizi 11, granum panificum.
- **Taibes**, i. acedula.
- Rosa duplex est, alba s. et rubea, sed quando simpliciter rubea intelligitur.
  - Rosa canina frutex est, an. heppebrer 12, ad cujus pedem ut dicitur ypoquistidos 13 nascitur.
- Poultice.
  φθίσις.
  μέρος.
  Cyrenaicum, cf. ante sub Lasar.
  Earle, E. P. N., p. 21, Quisquilia, hagan; but this is probably for Gignalia; cf. id. p. 19.
  Earle, E. P. N., p. 20, Ramnus, þife-þorn; cf. id. p. xc. Perhaps it may be the Stinking Buckthorn.
  Cf. It. raschiare.
  ραγάς.
  Rest-harrow, remora aratri.
  Earle, E. P. N., p. 43, Regina, reine, med-wurt, i. e. meadow-sweet. Malletina, id. p. 13, and Mellauna, p. 78, are perhaps misreadings of the name.
  δρυζα, rice.
  Hip-briar.
  See ante sub Ipoquistidos.

- Rob differt a syrupo, nam si succus per se inspissetur tunc dicitur rob, sed si ipse inspissetur cum melle vel zuccaro dicitur syrupus.
- Rob aliquando dicitur vinum coctum.
- I Rorastri, vitis alba.
- Rostrum porcinum, an. sowethistel.
- Rodostoma¹, i. aqua ro[sarum].
- Rodomel dicitur eo quod succo ro[sarum] mel miscetur.
- Romeri, i. raphani.
- Rubus est dictio equivoca ad batum²
  vel ad bedegar³.
- Rubi multa sunt genera, sed quando simpliciter ferens mora qui et batus dicitur, licet alii intelligant pro rubo simplici bedegar³.
- **Rubi succus,** i. of bloberi.
- **Rubea major,** an. mader.
- Rubea minor, an. hayrive *.
- Rumex, lapacium ⁵ acutum.
- Rufus color, an. gray.

€

■ Ruta agrestis, i. stafisagria secundum quosdam.

Sapa est acetum parum dulce, vel vinum acidum parum dulce, dicitur enim sapa quasi parum saporis habens, vel sapa secundum quosdam dicitur vinum coctum.

- Satyriasis est continua virgæ erectio, cum desiderio et appetitu ad coitum.
- C Sahaffa, i. rubor faciei.
- Saliunca, wilde popi ⁶ vel spica celtica secundum quosdam (marg. calketrappe).
- Sagapinum 7, i. gummi pini.
- Sansucus⁸, majorana idem.
- Sanamunda⁹, avancia idem.
- Saponaria, crowsope 10.
- Sanguis draconis succus est herbæ.
- Satyrion, priapismus, herba leporina idem sunt.
- Sarcocolla 11 gumma est.
- Sapo fit de forti lexivia et quacunque pinguedine. Saponis multæ sunt species. Sapo spatareuticus vel spatareutus sic dicitur eo quod sic incidit ut spata 12 i. 'ensis'

  ut
- Sapo judaicus, i. sapo mollis.
- Sapo gallicus, idem.
- Sal, hujus multæ sunt species s.
- Sal nitrum, sal armoniacum, sal ge ¹³, sal capadocium et hujusmodi, sed quando simpliciter sal usuale intelligitur.
- Sambucus, an. hellarne 14.
- Satureia, tymbra 15 idem, an. saverey.
- Sandarica 16, i. auripigmentum rubrum.

³ See ante sub Bedegar. 4 Hayriff, or cleavers. 5 λάπαθον. ² βάτος. 1 δοδόσταγμα. Earle, E.P.N., p. 13, Saliunca, wilde-popig; p. 43, Saliunca, gauntelée, foxes-glove. ^τ σαγάπηνον. 9 In Fuchs, H.S., p. 431, Sanamunda is given as a synonym of Herb Bennet, i.e. ⁸ σάμψυχον. 13 I. e. sal 12 σπάθη, It. spada, Fr. épée. 10 In a later hand. 11 σαρκοκόλλα. 14 Earle, E. P. N., p. 44, Sambucus, suev, gemmæ, or sal gemma; cf. the MS., fol. 266 verso. 16 σανδαράκη. ellarne; it is generally Ellen, or Ellenwyrt. 15 θύμβρα.

- Sandalus, hujus tres sunt species s. albus rubius et citrinus. Quando simpliciter citrinus, sed apotecarii nostri quando simpliciter ponunt rubium.
- Sanguinaria, bursa pastoris idem.
- Salvatella dicuntur 4 venæ in humano corpore duæ in manibus inter minimum digitum et sibi proximum, et duæ in pedibus in locis similibus.
- Sanicula, i. wodemerche 1.
- Saccellacio est cum aliqua medicinalis herba vel avena aut furfur aut hujusmodi ponuntur in sacculo et calefiunt ad ignem et loco applicentur.
- Satimcella est umbilicus veneris.
- Scissi², i. edera, unde xiloscissi et lignum ederæ et hujusmodi.
- Scordion³, i. allium agreste, florem habet blauum. Similis est allio ortolano, florem habet indum, an. crowelek.
- Scabiosa major habet florem indum,
- Scabiosa minor album.
- Scala Christi, i. centaurea.
- Strucnium 4, i. caulis agrestis.

- Scrofa, porca, inde dicitur
- Scrofula, apostema maxime quod nascitur circa collum et sub ascellis et in inguinibus, quod nunquam invenitur solum idem apostema.
- Scofæ sunt grossa corpora illa s.

  quæ abjiciuntur ab hiis qui colantur.
- Scariola, lactucella, lactuca agrestis idem, an. sowethistel.
- Scopa regia, i. herba Sti. Johannis secundum quosdam.
- Scothomia b dicitur a scothos quod est videre et mias quod est musca, quasi visio muscarum.
- Scolopendria, i. lingua cervina, spleneon idem.
- Scliros⁷ est apostema ex melancolia cum duricie sine dolore.
- Setacul, i. sigillum Sanctæ Mariæ, vel yringi secundum quosdam.
- Sebel, venæ rubiæ quæ sunt in albugine oculorum.
- Setanabin, i. oximel.

¹ Earle, E. P. N., p. 42, Saniculum, sanicle, wude-merch, i. e. wild parsley.
² κισσός.
³ σκόρδιον, Fuchs, H. S., p. 846, is a sort of water germander, but sellers of simples are too apt to give instead of this innocuous herb the flowers of the Allium sylveste, which can be no other than meadow-saffron. See ante sub Allium agrestre. Crawan leac occurs three times in Earle's E. P. N., pp. 17, 33, 37, and in p. 37 is glossed Hermodoctula vel tidolosa. The latter is a Latin disguise of its German name Zeitlose, and it is not improbable that the same plant may be referred to in Earle, E. P. N., p. 47, Mercurialis, evenlesten, mercurial.
⁴ Sea ante sub Maurella.
⁵ Probably σκότωμα, with a false derivation.
⁶ μυῖα.
⁷ σκληρός.
⁸ Isid. Etym., xvi. 26.
⁹ Cf. ante sub Phiala.

- Serpigo sive serpedo est rubor cutis cum pustula, et sic dicitur eo quod serpit per membra corporis, vel sic,
- Serpigo est intensa impetigo.
- Senecio, i. carduus benedictus, s. grounswili.
- Senacio, nasturcium aquaticum, cresso idem.
- Senes maturat senacio cresso vocatur.
- Serpentaria, dragantea, cocodrilla, columbrina idem.
- Serpillum et herpillum idem sunt, s. pelestre¹, tamen herpillum quandoque sumitur pro poligonia.
- Sene, folium arboris est in ultramarinis partibus nascentis.
- Sebesten fructus est.
- Setacul secundum quosdam est species bauciæ.
- Serapinum, i. sinapis secundum quosdam.
- Semissis est spatium dimidii pedis.
- Sinapisma est injeccio alicujus pulveris super membrum prius fomentatum.
- Siriacus est flos malvæ.
- ¶ Simila ² tritici est medulla, s. farina purissima.
- Siringa³ est fistula subtilis cum qua medicina mittitur in vesica.
- Sinthoma est pravum accidens.
- Simphicum radix est consolidæ majoris.

- Sigia, storax liquida.
- Siselci 5, i. sileris montani.
- Sinoni, i. semen petrocilini agrestis,
- et ejusdem virtutis est cum domestico.
- Sicida, brionia idem.
- C Sileris montani, sicelei idem.
- Sinapis, tam semen quam herba, sed quando simpliciter pro semine sinapis [?].
- C Sinapis agrestis, rapistrum idem.
- Sigie, i. storacis liquidæ.
- Scicia est ventosa⁶, dicta a sitio sitis.
- C Simphici, consolidæ majoris.
- Sicomorus 7, i. ficus fatua.
- Sicera * est vinum de pomis.
- Sigillum beatæ Mariæ herba est quæ facit hastam rectam et folia aspera et spissa.
- Sigillum salomonis hastam inflexam curvam facit, et multa folia rotunda in omni parte, et stipitem in medio folii sicut umbilicus veneris, et folium ejus latum est ut oblatum cum quo missa celebratur.
- Sima dicitur concavitas epatis.
- Sinantis interpretatur acutissima præfocacio. Inde quinancia acuta præfocacio, et squinancia minus acuta.
- Sincopus est cordis defectio.
- Syphac¹¹ est pellicula dividens nutritiva a generativis.

Palustre? ² Cf. Simnel, and Ger. Semmel, It. semola, Fr. semoule. ³ σῦριγξ. ⁴ σύμπτωμα. ⁵ σέσελι. ⁶ Ventosa, Fr. ventouse, a cupping-glass: see Brachet, Fr. Dict., Isid. Etym., iv. 11, and Juv. Sat., xiv. 58. Scicia must be σικύα. ⁷ See ante sub Ficus Fatua. ⁸ σίκερα. The Scholiast cited by Wetstein (St. Luke i. 15) says σίκερα δέ ἐστι πῶν τὸ μέθην μὲν ποιεῖν δυνάμενον, οὐκ δν δὲ ἐξ ἀμπέλου. There are, however, other opinions; see Matthew Poole's Synopsis on St. Luke i. 15. ⁹ τὰ σιμά τοῦ ἡπατοs. ¹⁰ κυνάγχη, συνάγχη, quinsy. ¹¹ Cf. ante Dyafragma.

- Sisimbrium domesticum idem est quod menta.
- **©** Sisimbrium silvestre idem est quod calamentum.
- Silfia est asafetida, vel sic,
- Silfium¹ est ferula cujus gummi est asafetida.
- Simphoniaca, i. iusquiamus 2.
- Soda, i. dolor vel lesio in membris capitis.
- Sophone vene sunt in talo interiores et exteriores.
- Solea, nomen piscis.
  - Sobeth ⁸ est sompnus innaturalis gravis et profundus.
- Smirtus est betonica.
- Spasmus, i. nervorum contractio voluntarium motum impediens, vel sic,
- Spasmus est egritudo nervosa qua moventur nervi ad sua principia, secundum Avicennam.
- Spasmus est minoracio longitudinis membri ipsius in quantitate naturali, secundum Constantinum.
- Spasmus, i. crampa secundum quosdam.
- Spinæ sanctæ, i. rampni.
- ¶ Spumæ maris, i. pumicis vel spongiæ.
- Spica celtica, saliunca idem.
- Spodium quidam dicunt esse ebur combustum quod nihil est, sed
- Spodium est fuligo quæ invenitur in domibus ubi funduntur metalla, quæ postquam ceciderit dicitur

- esse spodium, coherens vero tecto dicitur ponfiligos, unde Galenus 'nunquam spodio usus sum quia satis habui ponfiligos '.' Nos tamen utimur pro eo ebore combusto, vel quod melius est loco ejus utimur cinere qui invenitur supra fornaces argentariorum, lavatur autem ut ferrugo.
- Spuma argenti est litargirum.
- Speragus, frutex est et spinas facit.
- Spergula, i. pes columbinus.
- Spuma maris est una species spongiæ, sed est subtilior et albior, et assimulatur pulpæ coloquintidæ.
- C Spina alba, i. rampnus.
- Spasmus est extensio vel contractio nervorum et lacertorum ex inanicione vel repletione proveniens.
- Splen pultis vel pulti est quædam superfluitas sanguinea circa
- Cerebrum pulli equini contenta, quæ in tempore suæ nativitatis per motum sternutationis per nares emittitur et est calidæ et siccæ complexionis.
- Squama eris, i. batitura eris.
- Squilla, cepa marina idem.
- Squinantum ⁶, palea camelorum.
- Stranguria 7, i. difficultas mingendi.
- Stranguria est constriccio colli vesicæ cum urina guttatim mingitur.
- Stranguria interpretatur guttatim urinæ emissio involuntaria.

¹ σίλφιον; cf. ante sub Lasar.

² Hyoscyamus.

 ⁸ Cf. ante Asubeth and Litargia.
 ⁶ σχοίνανθος.
 ⁷ στραγγουρία.

⁴ De Simp. Med. Fac., ix. 52.

⁵ Cf. ante Cortex eris.

- **Stupor** sive extasis, i. dormicio ymaginacionis, vel sic,
- Stupor est dispositio mentis quando instrumenta sensuum ad sensum parata animalem sensu privantur, vel sic.
- Stupor autem vulgariter appellatur dormicio membri sicut cum aliquis tenuit tibiam super aliam tunc non sentit, nec bene potest moveri donec aliquantulum steterit.
- Strignus¹, morella idem.
- Staphis agria, i. herba pedicularis.
- Sternorum², i. plovers.
- Storax calamita interpretatur bona gutta, et est rubea.
- Storax liquida quidem proprio nomine dicitur sigia³, sed storax quando simpliciter calamita intelligitur.
- Statumcellus , umbilicus veneris
- Stacten ⁵ quidam exponunt mirram, quidam ammoniacum.
- Sticados , hujus duæ sunt species s. citrinum et arabicum, quando simpliciter citrinum, idem est quod barba Iovis.
- Stinctus 7 piscis est similis lacertæ aquaticæ.
- Strignum, i. solatrum.
- Sulfur aliud vivum, aliud extinc-
- Sura dicitur grossa carnositas tibiæ.
- Supercilium veneris, i. millefolium.

- Suria est totalis urinæ negacio.
- Subeth *, i. sompni profunditas.
- Suffe, i. ysopus.
- Sulfuraca, dens equina, herba est.
- Subversio animæ est continuus appetitus nauseandi.
  - **Tapsia**, i. herba trutannorum 10 de qua trutanni solent facies suas aspergere ut leprosis assimulentur, et postea cum succo maratri et aceto se lavant et tota deletur infeccio.
- **Tapsia** enim inflat vultum terentis.
- quam rubei quæ doleo cohæret
- € Et alio nomine dicitur dura. petra vini.
- Tamariscus arbor est quam quidam intelligunt nomine genestæ seu nomine mirtæ in medicina.
- Tapsus barbastus, flosmus 11 idem.
- Tanacetum album, i. gosegresse ¹².
- **Tannum** est cortex quercus.
- € Teda pinguis, lignum est abietis ex quo manat gummositas quæ similiter appellatur.
- Tenasmon 18 est appetitus et voluntas nimia egerendi cum modico aut nullo effectu.
- Terra sigillata
- Terra argentaria
- Terra saracenica, chimo-

¹ See ante sub Morella. ² Sturnus, starling. ³ Q. v. ⁴ See ante Statimcella. 6 στοιχάς. 7 σκίγγος, Diosc. ii. 71. 8 See Asubeth. 9 Taken almost straight from Albertus Magnus de Vegetabilibus. 10 Beggars. 11 See ante sub Flosmus. 12 Goose-grass is generally cleavers or hayriff; but here the Potentilla anserina must be meant, i.e. Silver-weed or Goose-tansy. ¹⁸ τεινεσμός. 14 κιμωλία, perhaps Fuller's earth.

- ¶ Terra glutinosa, i. gipsus¹.
- Tetanus major est contractio nervorum a vertice usque ad dorsum, per
- Tetanum omne genus spasmi potest intelligi.
- Tetrahit², herba judaica est, rubea minor.
- Testiculi veneris, i. castoreum.
- Tessarum ³ interpretatur quattuor.

  Inde tyriaca⁴ dyatessaron, quia fit de quattuor speciebus tantum.
- Thimus est herba valde aromatica cujus flos dicitur epithimum ⁵.
- Thuris masculi, i. grossioris.
- Thus album, i. olibanum ⁶, franke ensens.
- Thoratih, i. ypoquistidos.
- ¶ Timbra 7, satureia idem.
- Titimallus *, hujus tres sunt species quibus utimur s. anabulla, esula, et catapucia. De anabulla quidem utimur lacte, de esula cortice radicis, de catapucia semine.
- **Timbul** est muscus lapidis in aqua de levi faciens hominem cadere.
- **Tipice febre**, i. interpolatæ.
- Toxicum ⁹ dicitur quodlibet forte venenum.
- Tormentilla pilos pentafilon non habet ullos.

- ¶ Tinea ¹⁰ nomen est equivocum ad vermem et ad scabiem capitis.
- Trociscus¹¹, i. rotunda confectio.
- Trocus¹² eniminterpretatur rotundus, et idem dicti sunt trocisci eo quod habeant formam rotundam.
- ¶ Trumbus ¹³, i. globus. Inde trumbosus sanguis, i. globosus.
- Trachea arteria est via hanelitus.
- Triconiso¹⁴, nisas, i. cribello cribellas.
- Trifolium, i. clavergresse 15, habens maculas in foliis.
- Mellelotum, idem.
- Tutia ¹⁶ est triplex s. alba nigra et rubea, alba cum aqua rosarum vel saltem cum aqua simplici distemperata, valet hiis qui habent oculos rubeos et fervidos ex fumo vel
- hujusmodi, aufert enim ruborem, nigra vero ad tingendos oculos, rubea ad pannum oculorum.
  - Varix est vena grossa quæ apparet in poplici, inde varicosus.
- Valeriana, amantilla, fu, idem sunt.
- **Vappa** est vinum vile debilitatum per evaporationem.
- Vermicularis, i. crassula minor, ejusdem virtutis est cum umbilico veneris.

¹ See ante Gipsus. ² According to Gerarde, p. 690, Smith's Bawme or Jewes All-Heale. 4 θηριακή (sc. ἀντίδοτος) whence our word Treacle. ⁸ τέσσαρα. ⁵ See ante 6 λιβανωτός, the gum of the λίβανος. 7 θύμβρα. ⁸ τιθύμαλος. Epithumi. ⁹ τοξικόν, poison for smearing arrows with. 10 Cf. ante sub Glabries. 11 Lozenge, 13 θρόμβος. 12 τροχός. 14 The correct Greek would be τροχίσκος. κοσκινίζω. It almost seems as though a word had been formed to represent a hair-sieve. 15 Clover. 16 Earle, E. P. N., p. 47, Tucia, tutie, i. e. Cadmia Botrytes; cf. Matthiol. Epist., p. 305.

- Verucaria 1. i. solsequium.
- Vertebrum est os rotundum hanchæ et dicitur a vertendo quia vertitur in osse concavo.
- Vertebellum instrumentum est carpentariorum i. terebellum, et simili instrumento in quibusdam operibus utuntur cyrurgici.
- Vetonica, betonica idem, betyne,
- Vesces, i. fecches vel mous pese, orobus idem.
- Vertigo est obvolutio visibilis speciei
  ante oculos.
- Virga pastoris, i. carduus agrestis, herba est quæ multum assimulatur carduo fullonum, an. wilde tasel.
- Vitreolum viride, i. coperosa, calcantum idem.
- Viola flos est herbæ quæ dicitur violaria.
- **▼ille**², cerefolium.
- Vicetoxicon herba est quæ valet contra toxicum, dicitur autem toxicum omne forte venenum.
- Vitreola herba est, s. paritaria.
  Vitreolum romanum, i. coperosa.
- Viticella, an. smernepe.
- Vitis alba, i. brionia.
- Viscus, hujus multa sunt genera.
- Est enim viscus piri arboris, pomi arboris, et aliarum multarum ar-
- Dorum. Sed quando simpliciter quercinus intelligitur, et alius viscus quo capiuntur aves qui de

- omni visco per decoctionem potest fieri.
- Uligo⁸, i. grassities quædam quæ scatet a terra quæ vulgariter dicitur stella quæ cecidit.
- Umbilici marini ⁴, lapilli sunt umbilico conformes. Eligendi sunt albiores.
- Umbilicus veneris, cimbalaria idem, i. penigresse ⁵.
- Ungula caballina est duplex, videlicet terrestris quæ confert ptisicis
- et ethicis', et aquatica cujus flos dicitur nenufar.
- Ungula caballina campestris, i. clote 7.
- Unctuosa, self hele.
- Volubilis, caprifolium, mater silvarum, oculus licii, idem sunt.
- Volubilis, corrigiola idem.
- Uranicum⁸ collyrium, i. celeste collyrium.
- Uva, nomen fructus est et nomen membri.
- Uva lupina, solatrum idem, morella idem. Semine et foliis utimur.
- Wimave, i. holi hocke.
- Wodemerche, i. sanicle ¹⁰.
- Wodebroun, i. bugle ¹¹.
- **Uzifur,** i. vermilon.
- Tenti minor, i. consolida minor.

Xilo 12 interpretatur lignum, unde xilo aloes i. ligni aloes.

That sort of Spurge which is called Helioscopion, wart-wort.
 See Prompt. Parv., lxv, note b, 'sterne slyme, assub,' the jelly (tremella) projected according to popular belief from the stars; also id. p. 474, note, where it is identified with tremella nostoc, starshot, shot-jelly.
 See Bellirici marini.
 Penny-grass, pennywort.
 Hecticis, ἐκτικός.
 Pismalva=malvaviscus; cf. ante Mavaviscus.
 Fr. guimauve.
 See ante Sanicula.
 See ante Bugla.

- Xilocassia, i. cassia lignea.
- Xilobalsamum, i. lignum balsami et hujusmodi.
- Typofora sive herba xpofori folia habet rotunda aliquantulum ut pisa.
  - Ysopum¹ cerotum est succus lanæ succidæ per decoctionem extractus,lana succida est lana inviscata quæ pendet in velleribus ovium circa crura.
- Yora² interpretatur sacra. Inde yera pigra, i. sacra amara, pigra enim interpretatur amara, et yeralogodion, i. ad sermonem valens, et multa hujusmodi.
- Yomenum interpretatur seipsum comedens, inde erpes yomenus, i. serpens seipsum comedens, erpes enim i. serpens, et est appropria-
- ¶ tum hoc vocabulum ad designandum cancrum quia loca quibus insidet corrodit. Idem est estiomenus ³.

- **Ypocondrium** vel **ypocondria** vide supra in j.
- ¶ Ydromel est mel compositum cum aqua frigida.
- ¶ Yringus centum capita idem.
  - Zarchaton, i. psillium.
- Zeo, zes ⁴, i. ferveo ferves, inde apozima i. fervens decoctio.
- Zizannia, lollium idem, i. cokel.
- Zinziber radix est satis communis.
- Zion ⁵, semperviva idem.
- Zima est apostema flancorum molle sine dolore.
- Zirbus, omentum idem.
- Zinzer, i. viride eris.
- Zuccaria zuccare vel zuccarum de canna mellis fit per decoctionem.
- Zuccoraria, i. flos agni casti.
- Zuccarinum alumen, i. rotundum.
- Zodoarium radix est, i. cetewale 7.
- Expliciunt Sinonoma Bartholomei.

1 οΙσύπη.
2 See ante p. 25. leρά is a nostrum or recipe: a famous one was that based on the aloe (πικρά), others bore the name of their inventors, Logadius (Actuar. Meth. Med. v.) and Rufus (Paul. Ægin. vii. 8): cf. also Galen, de Comp. Pharm. viii. 2, and Fœsius, Pharmac., pp. 172 sqq.
3 ἔρπης ἐσθιόμενος.
4 ζέω.
5 ἀείζωου.
6 See ante Adomen.
7 Perhaps Valerian, or more probably Turmeric; cf. Chaucer, the Millere's Tale, v. 21—

'And he himself as swete as is the roote

Of lokorys, or eny cetewale.'

Also Romaunt of the Rose, 1367—

'Ther was eke waxing many a spice, As clowe-gelofre, and lycorice, Gyngevre, and greyn de Parys, Canelle, and setewale of prys.'

INDEX

TO ENGLISH AND QUASI-ENGLISH WORDS.

Alased, 13.
Ameroke, 10.
Arache, 12.
Armoyse, 11
Averoyn, 12.

Baldemoyne, 22.
Baume, 29.
Betyne, 43.
Bever, 14.
Bischopeswort, 10.
Blakeberien, 30.
Blinde netle, 11.
Bloberi, 30, 37.
Bonworte, 16.
Brotherwort, 35.
Bruer, 30.
Bugle, 13, 43.
Burr, 12.

Calketrappe, 37.
Cammoc, 33, 36.
Careswete, 22.
Caysel, 13, 26.
Cetewale, 44.
Chaudepisse, 17.
Chauvet, 21.
Cherlock, 20.
Chibollis, 13.
Chikenmete, 25.

Chykenmete, 24.

Clansing gresse, 15.
Clavergresse, 42.
Clote, 12, 43.
Cocle, 31.
Cokel, 44.
Colerage, 33.
Consin, 16.
Couslop, 23.
Coyns, 28.
Crawegarlek, 10.
Crowelek, 38.
Crowsope, 37.
Croyse, 23.

Dayeseghe, 16.
Dile, 10.
Dille, 10.
Dock, 26.
Doder, 15, 17, 34.

Edocke, 28. Eglenter, 12. Egremoyn, 9. Emeroc, 19. Enedmete, 27. Everferne, 32.

Faneroy, 20. Fecches, 43. Ferne, 22. Feuger, 21. Flax, 28. Foxglove, 15.
Franke ensens, 42.
Fraser, 22.
Fugerole, 22.
Fumeter, 22.

Gayl, 22.

Geet, 22.
Gertt clote, 13.
Gitte, 16.
Gollan, 30.
Gosegresse, 24, 41.
Gourde, 17.
Gray, 37.
Gressehope, 16.
Gret burr, 12.
Grete dayeseghe, 16.
Gromil, 23, 30.
Grounswili, 39.

Halseworte, 23.
Harefote, 24.
Hayhof, 18.
Hayrive, 37.
Heath, 30.
Hellarne, 37.
Hempe, 14.
Henebon, 26.
Heppebrere, 36.
Herbive, 17.
Heth, 33.
Holihocke, 10, 43.

.

Horehoune, 29. Horsment, 30. Horsmente, 12. Hounde fenel, 19.

Kerloc, 36.

Lambra, 14. Lambre, 26. Levick, 13. Levike, 20. Licheholm, 13. Liverwort, 19. Loveache, 11.

Mader, 37.
Malve, 24.
Matfelonn, 24.
Maythe, 10.
Maythes, 16.
Mazekes, 15.
Medewort, 29.
Melones, 33.
Meyles, 29.
Moderwort, 36.
Mousere, 33.
Mouspese, 43.
Muggewede, 11, 20.
Muspese, 32.

Nepe, 13, 36.

Orenge, 15. Orpiment, 12. Orpin, 17. Pelestre, 34, 39. Pelvette, 33. Penigresse, 43. Pigle, 27, 34. Plovers, 41. Popi, 37. Purcelan, 34.

Quaile, 16. Quikentre, 26. Quikes, 23.

Radiche, 36. Rosin, 34, 36.

Sanicle, 43. Sansither, 29. Saturgresse, 18. Saverey, 37. Sauge, 10. Savin, 18. Scehock, 13. Selfhele, 11, 13, 33, 43. Sinder, 21. Skirwhit, 12. Skirwhite, 33. Smale ache, 11. Smernepe, 43. Souredock, 33. Southrenwode, 9, 12. Sowethistel, 27, 37, 38. Sperwort, 21. Spurge, 11. Stancroppe, 17.

Stichewort, 27, 34. Stikelinges, 12. Straubery, 22.

Tadefenel, 21. Tasel, 43. Terpiche, 34. Thethorne, 36.

Vermilon, 43. Vesces, 43. Ville, 43. Villes, 15.

Walwort, 18. Wastel, 35. Wermode, 9, 10. Wilde sauge, 10. Wilde flax, 28. Wilde nepe, 13. Wilde popi, 37. Wilde tasel, 43. Wimave, 43. Wodeashes, 16. Wodebinde, 14, 17. Wodebroun, 13, 43. Wodemerche, 38, 43. Woderove, 12, 23, 24. Wodesour, 10. Wokethistel, 27. Worte, 16.

Yekesterse, 26, 33. Yvi, 18.

Zekesterse, 12, 24.

1 000

14

Stanmarche, 10.

, · -

					•	
	,					
						,
•						
		,				

			•	
	•			

